www.nv-online.info

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 52 (4201)

4 ліпеня 2017 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

«Народная Воля»
в Twitter *www.twitter.com/narodnaya_volya*
в Facebook *www.facebook.com/nv.online.info*
в Vkontakte *www.vk.com/nvonlineinfo*

3 ліпеня 1944 года, пасля 1100 дзён акупацыі, Мінск быў вызвалены ад нямецка-фашысцкіх войскаў.

Мінск, 3 ліпеня 2017 года

(Фота belta.by)

Народная Воля http://www.nv-online.info
4 ЛІПЕНЯ 2017 г.

ФАКТ

Ці ж у турме трымаць такога чалавека?

Яшчэ зусім нядаўна Віктара Пракапеню, кіраўніка інвестыцыйнай кампаніі VPCapital, трымалі за кратамі. А днямі стала вядома, што ён, выйшаўшы на свабоду, прадпрымае адпаведныя крокі, каб набыць адразу два банкі – "Парытэтбанк" і Ашчадбанк Украіны.

Па некаторых звестках Віктар Пракапеня з'яўляецца самым буйным падаткаплацельшчыкам падаходнага падатку з фізічных асоб па выніках 2016 года і за ўвесь перыяд незалежнай Беларусі. Дык сапраўды, ці ж у турме трымаць такога чалавека?

Марыя КРУГЛОВА.

ІНІЦЫЯТЫВА

Абараніць студэнта!

Прадстаўнікі студэнцкіх і праваабарончых арганізацый падпісалі супольны зварот да замежных партнёраў беларускіх універсітэтаў.

На мінулым тыдні ў Мінску праваабаронцы правялі канферэнцыю "Падаць рэпрэсіям урок: акадэмічныя свабоды ў Беларусі". Падчас мерапрыемства прадстаўнікі студэнцкіх і праваабарончых арганізацый абмяркоўвалі магчымыя шляхі спынення рэпрэсій з боку адміністрацый беларускіх ВНУ супраць студэнтаў за іх грамадскую дзейнасць.

Пратэстная вясна ў Беларусі яскрава паказала, што праблема адлічэння студэнтаў з універсітэтаў па палітычных матывах усё яшчэ застаецца актуальнай.

ЧУЛІ?

У Наваполацку з'явіцца калонія

Выпраўленчую ўстанову створаць на базе лячэбна-працоўнага прафілакторыя.

Міністэрству ўнутраных спраў даручана на працягу трох месяцаў ліквідаваць ЛПП № 8 і зарэгістраваць калонію № 1. Вядома, што раней выпраўленчая ўстанова ў горадзе ўжо была: яе перапрафіліравалі ў ЛПП у 2014 годзе.

– Складана растлумачыць стварэнне калоніі на месцы ЛПП, які ў свой час быў арганізаваны на месцы калоніі, – сказаў «Народнай Волі» праваабаронца **Андрэй Бандарэнка**. – Напэўна, МУС настолькі багатае, што не ведае, куды патраціць грошы. Калі стваралі ЛПП, то праводзілі рэканструкцыю, этапіравалі людзей у розныя рэгіёны Беларусі, збіралі персанал і гэтак далей, а цяпер усё трэба зрабіць наадварот.

– Некалькі гадоў таму калонію зачынілі з фармулёўкай *скарачэнне колькасці асоб, якія адбываюць пакаранне ў выпраўленчых калоніях.* Атрымліваецца, што гэты лік цяпер павялічыўся?

– Можна разумець і так. А можа павялічылася колькасць супрацоўнікаў, якіх трэба ўладкаваць на працу? Складана каментаваць такую інфармацыю, бо па ўсіх заявах МУС колькасць зняволеных у Беларусі пастаянна зніжаецца, а значыць, скарачаюцца і калоніі.

Можа быць, там плануюць стварыць спецыялізаваную калонію, як спрабавалі зрабіць у «Ваўчыных норах» для тых, хто адбывае пакаранне па «наркатычным» артыкуле. Але навошта ствараць асобную калонію, калі такая спроба ўжо была, а тым больш з ЛПП?!

Раман ВАСІЛЬЕЎ.

СІТУАЦЫЯ

Атрымаць крэдыт, каб разлічыцца з пазыкамі

Як паведаміў першы намеснік міністра фінансаў Максім Ермаловіч, Беларусь разлічвае атрымаць ад Расіі 700 млн долараў на рэфінансаванне запазычанасці. «Сума крэдыту не мяняецца, яна адпавядае ўзроўню нашых абавязацельстваў па гэтым годзе».

У 2017 годзе плацяжы Беларусі па знешнім і ўнутраным дзяржаўным доўгу складаюць прыблізна 3,5 млрд долараў, у тым ліку на плацяжы па знешнім доўгу плануецца накіраваць 1,8 млрд долараў, па ўнутраным – 1,7 млрд долараў.

Самыя буйныя сумы ў кошт пагашэння знешняга дзярждоўгу, паводле інфармацыі БелаПАН, Беларусь у 2017 годзе павінна пералічыць Расіі (741,3 млн долараў), Еўразійскаму фонду стабілізацыі і развіцця (487,9 млн) і Кітаю (381,7).

ПОСТФАКТУМ

На 450 мільёнаў долараў

удалося заключыць кантракты на чацвёртым Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які прайшоў на мінулым тыдні ў Маскве. Паводле слоў высокіх чыноўнікаў, гэта ўражлівая лічба.

"Кантракты носяць глабальны характар"», – заявіў, напрыклад, старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мяснікавіч.

АДМОВА

Да вышэйшай меры…

Вярхоўны суд пакінуў у сіле смяротны прысуд Аляксею Міхаленю.

Нагадаем, Гомельскі абласны суд у сакавіку прызнаў яго вінаватым у забойстве двух чалавек, якое было ўчынена з асаблівай жорсткасцю (да таго ж асобай, якая раней здзяйсняла забойства). Міхаленю была прызначана выключная мера пакарання – расстрэл.

Як інфармуе прэс-служба Вярхоўнага суда, разгляд апеляцыйнай скаргі адбыўся 30 чэрвеня, і яна была пакінута без задавальнення. Такім чынам, прысуд набыў законную сілу. Цяпер 32-гадовы жыхар Нароўлі можа спадзявацца толькі на памілаванне беларускага кіраўніка.

Хоць пра што ён думаў, калі здзяйсняў жудаснае злачынства?

НУ І НУ!

Антырэкорд

У Беларусі зафіксавалі рэкорд – на цэнтралізаванае тэсціраванне па геаграфіі не прыйшло 18,5% абітурыентаў.

Зарэгістраваліся на яго 2078 чалавек, а прыйшлі толькі 1694. Па словах дырэктара Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў **Мікалая Фяськова, р**аней такога ніколі не было, і не толькі па геаграфіі, але і па іншых прадметах.

ДЫЯГНАЗ

Віталь ДЗЕРАШ: «Справа не ў прэпаратах…»

Дырэктар Барысаўскага завода медпрэпаратаў (БЗМП) **Віталь Дзераш** незадаволены тым, як у грамадстве ўспрымаюцца беларускія лекі. Падчас гутаркі з журналістамі ён падкрэсліў: калі ў пэўнай часткі насельніцтва ёсць іх непрыманне, справа не ў прэпаратах. Многае тлумачыцца тым, што прадстаўнікі замежных фармацэўтычных кампаній ствараюць негатыўны вобраз беларускіх лекаў у вачах нашых дактароў і фармацэўтаў, заявіў Дзераш.

«*У аптэках павінен быць выбар лекавых сродкаў. Мы выпрабляем вельмі якасныя прэпараты ніжняга цэнавага сегмента, і яны не саступаюць ні па якіх крытэрыях замежным. Адміністрацыйны рэсурс для прасоўвання беларускіх прэпаратаў мы не павінны выкарыстоўваць. Важна выпрабляць якасныя канкурэнтаздольныя лекавыя сродкі і расказваць аб нашай прадукцыі спецыялістам*», – сказаў дырэктар прадпрыемства.

ДАРЭЧЫ

Больш паловы прадукцыі – на экспарт

Барысаўскі завод медпрэпаратаў штогод больш за палову выпрабленай прадукцыі пастаўляе на экспарт: у краіны СНД, Балтыі, Афганістан, Грузію, Егіпет, Ірак, Емен, КНДР, Ліван, Македонію, Самалі, ЗША і іншыя – усяго ў 24 дзяржавы. Экспарт у 2016 годзе склаў 56,4 млн долараў ЗША (108,4% да ўзроўню 2015 года).

ЖИТЕЙСКИЕ РАЗБОРКИ

Огни фольварка

Не любит Ольга Гучнюк платить по своим долгам. Нет, за бензин она платит исправно, иначе как бы она с мужем на двух иномарках рассекала по дорогам, ведущим к садовому товариществу «Пресса» по нескольку раз в день. А вот в кассу этого самого коллективного объединения, в котором они незаконно пользовались участком и домиком до сентября 2015 года (доверенность от отца получили позже), деньги вносить не хотят. Как и в кассу жилищно-эксплуатационной службы по адресу прописки на улице Я.Купалы. Приходит Ольга ко мне и просит дать справку, что ее овчарка живет у нас в СТ «Пресса». Я собаки не видел, но справку по доброте душевной написал. И вскоре получил письмо от начальника ЖЭСа: «Эта гражданка устраивает нам скандалы, не платит, как положено, за свою собаку. Хотя она живет в городе, мы специально проконтролировали, а вы даете ей липовую справку». Мне стало стыдно – и за себя, и за нее, это ж надо так вляпаться…

В садоводческом товариществе «Пресса» за последние шесть лет в книге приходных кассовых ордеров эта самая семья отметилась лишь трижды, в 2012 году заплатив членские взносы, в 2013 году – за обслуживание газопровода, внеся 50 тысяч рублей из 200 тысяч положенных, и в 2014 году оплатила членский взнос за один месяц и отдала деньги на благоустройство.

Только за последние три года долги перевалили за 300 рублей, это в исчислении после деноминации. Много это или мало? Для наших стариков-пенсионеров многовато – полторы-две пенсии, но платят они исправно, таких недоимок у них нет, вообще никаких долгов.

А для «новых белорусов»? Вечерами их фольварок весь в огнях, энергии они потребляют почти половину от наших общих нужд, пользуются всеми остальными благами. А вот рассчитываться, как видите, не думают.

На заседании правления товарищества постановили: на основании ст.5.28 Устава отключить свет – это можно сделать, если членские взносы и другие платежи не вносятся в течение двух месяцев, а тут задолженность не за один год.

Замечу, хозяева участка не однажды предупреждались: не заплатите, отключим свет. Ознакомили их и с актом о предстоящем отключении. Но эти документы они не подписали (наша промашка), и теперь утверждают, что им никто ничего не показывал. Да и вообще они, мол, чисты и правы во всем.

Вот строки из письма председателю Брестского райисполкома и начальнику РОВД, написанного ими после отключения электроэнергии: «Семья рассчитывается своевременно и в полном объеме».

А вот фрагмент письма начальнику УВД: «Как взносы, так и платежи за пользование электроэнергией, всегда оплачиваю вовремя и без задержек».

Из обращения в областной суд: «Как взносы, так и платежи за пользование электроэнергией всегда оплачиваю вовремя и без задержек».

«Самоуправство» – вскричали жители фольварка и потребовали наказать как председателя СТ «Пресса», так и участкового милиционера майора И.В.Якимука, который проводил проверку первой жалобы О.А.Гучнюк и признал действия председателя законными. Живешь – плати.

Кстати, электроэнергию на участок они восстановили в тот же вечер, самовольно, без согласия товарищества и привлечения специалиста «Брестэнерго».

Откуда такая самоуверенность, вера в безнаказанность?

Пока я разгадывал этот ребус, в Брестской районной прокуратуре мне показали письмо отца О.Гучнюк – А.О.Чернышева. Понял, в дело пошла тяжелая артиллерия, ее папаша, оказывается, генеральный директор ИП ЗАО «Молодечненский трубопрокатный завод». Он же член СТ «Пресса», так себя представляет. Уехал из Бреста лет 15 назад, как председатель нашего товарищества дела не сдал, никаких актов-протоколов дочери не оставил. Доверенность также не покинул. И только когда отключили электроэнергию, вспомнил, что он по-прежнему наш член, что у него есть права на участок. О наличии обязанностей – ни гу-гу.

Как и в письмах дочери – явное вранье: «Как взносы, так и коммунальные платежи по оплате электроэнергии вносятся мной ежемесячно».

Вы, товарищ Чернышев, большой начальник, а пудрите мозги прокурору, прикладывая квитанции об оплате за использованную электроэнергию. А где квитанции по оплате членских взносов, целевых взносов на благоустройство территории, за обслуживание газопровода? Их нет и быть не может, потому что их в природе не существует. У вашей дочери на руках всего три жалких квитка, которые нормальному человеку стыдно показать.

А свет у фольварка после незаконного подключения продолжает гореть. И платить Чернышеву-отцу и Гучнюк-дочери в кассу садового товарищества ну очень неохота.

Прежде чем перейти к дальнейшим событиям, хочу закончить рассказ о генеральном директоре ИП ЗАО «Молодечненский трубопрокатный завод» А.О.Чернышеве – послано ему три предписания погасить задолженность со всеми выкладками и датами, номерами наших актов и протоколов – результат все тот же. Получается, что Указ Президента Республики Беларусь от 28 января 2008 года «О мерах по упорядочению деятельности садоводческих товариществ» для него не закон.

Своеобразный подход к конфликтной ситуации в товариществе у местного милицейского начальства. Первый заместитель начальника Брестского УВД полковник В.В.Максимук, получив жалобу О.А.Гучнюк, сразу же купился на эти электрические квитанции и якобы незаконные деяния его подчиненных из РОВД. Хитроумная затея сработала, он отменяет постановление РОВД о прекращении дела в отношении председателя СТ «Пресса», отменяет, не доверяя двум своим подчиненным, – начальнику РОВД и участковому милиционеру, которому к тому же объявлено официальное предупреждение, хотя у них на руках были все документы. Среди них – справка ревизионной комиссии о том, что данная семья является злостной неплательщицей всех полагающихся взносов, и письмо О.А.Гучнюк в РОВД, в котором она пишет: «*Поступают беспричинные постоянные угрозы в адрес О.А.Гучнюк, проживающей постоянно в обществе и имеющей 2 несовершеннолетних детей, от председателя СТ «Пресса» об отключении электроэнергии, при том что семья рассчитывается своевременно и в полном объеме*».

Это потом она будет писать во все инстанции и организации – не знала о задолженности, не ведала, не предупреждали.

Трудно представить, чем руководствовался полковник Максимук, но он приказал майорам отменить свое постановление и составить новый протокол, уже о виновности председателя СТ «Пресса». Отменили – и дело направили в суд. Но вышла заминка – народный судья П.В.Гловацкий не нашел в деяниях председателя СТ «Пресса» самоуправства: живешь–плати.

Но разве могло такое решение суда остановить тандем Чернышев–Гучнюк? И появляется жалоба в областной суд. Начинается она с откровенного вранья: «*Председатель сказал участковому в моем присутствии, что это он с электриком перерезал провод подачи электроэнергии. Свои действия он объяснил участковому милиционеру тем, что у меня имеется задолженность по уплате за электроэнергию за 2013–2014 годы*». Зачем мне это говорить, если у меня есть более веский аргумент – ничего не платится за 1 год 8 месяцев, кроме как за ту самую электроэнергию. Но что им, новым белорусам, до моей аргументации? Они опять пытаются, уже в областной суд, кинуть этот спасательный круг в виде квитанций за электричество. Мы на стол судье положили справку о задолженности О.А.Гучнюк по всем вышеуказанным платежам. Но, как ни странно, наши документы не были приняты во внимание. Вот решение областного судьи Н.М.Сурмы: «*Фабула правонарушения, как она изложена в протоколе (видимо, составленном РОВД) не соответствует диспозиции ни одной из статей 23.39 КОАП. Протокол об административном правонарушении не содержит ссылки на закон или иной нормативный акт, нарушенный Э.А.Рудаковым и не конкретизировано, какое право (действительное или предполагаемое) он осуществил самовольно, с нарушением установленного законодательством порядка. Суд постановил: постановление судьи Брестского района от 3 октября 2015 года в отношении Э.А.Рудакова отменить, и дело направить на новое рассмотрение в тот же суд другим судьей*».

Если вы, уважаемый читатель, что-нибудь поняли в этих формулировках, я вам завидую. Сначала участковый принял решение – председатель садового товарищества не виновен. Потом по приказу свыше он изменил это решение и составил другой протокол – «самоуправство». Районный судья отменяет и этот протокол – «не виновен». Областной судья его поправляет – следует найти такую диспозицию, которая могла бы позволить утверждать, что закон или нормативный акт нарушен, подвести к выводу, что председатель садового товарищества все же нарушил закон.

Что теперь делать участковому? Какой новый документ готовить?

Было воскресенье, я болел, и он приезхал ко мне домой. И мы подписали с ним постановление – «не виновен». После обеда звонок: «Нам надо еще раз встретиться». Приезжает. «Меня поправили, надо составить протокол – «виновен». Это формально, подпишите, пожалуйста». Я знаю, вы не виновны…».

Опять меня подвела моя добрая душа. Поверил участковому, что запись в протоколе будет иметь чисто формальный характер, я как был не виновен, так им и останусь. Но все повернулось против меня. Протокол попал к судье В.А.Шоломицкому. И вот результат: «*Исследовав материалы дела и дав оценку собранным доказательствам, суд считает, что вина Э.А.Рудакова доказана*». Что же за исследование проводил судья? «*Потерпевшая О.А.Гучнюк показала, что решение правления об отключении энергии не получала, более того, один из членов правления не является членом товарищества, в связи с чем любое принятое решение правления является незаконным*». А я утверждаю, что член правления Л.Н.Яскович имеет доверенность от мужа представлять его интересы во всех делах товарищества. В Указе президента №50 от 28.01.2008 г. записано: «*…вместо члена общества в общем собрании может участвовать его представитель, действующим на основании доверенности, удостоверенной в соответствии с Гражданским кодексом РБ либо председателем правления*». И еще: «Вина Э.А.Рудакова подтверждается протоколом №2859910 от 06.12.2015 ., постановлением общего собрания СТ «Пресса» от 20.09.2014 г. (*как, каким образом постановление общего собрания, подписанное всеми его участниками, подтверждает вину председателя?* – **Авт.**), предписанием от 28.03.2014 г. и предписанием от 28.10.2014 г., актом от 07.03.2015 г. (во всех этих документах говорится – плати или отключим энергию. – **Авт.**), объяснением, другими материалами дела (где их нашел судья В.А.Шоломицкий – **Авт?**). Ни на один из этих вопросов у судьи ответов нет, но постановление есть – «виновен».

Пишу кассационную жалобу в областной суд. Но судья А.А.Василюк проводит такие же исследования, как и его районный коллега. Но в его решении появился один новый штрих – подтверждается, что О.Гучнюк не является субъектом права, а значит, иметь с ней дело не полагается. Что же получается? Как вызывать участкового милиционера на участок, так «не субъект» имеет право. «Не субъект» пишет кляузы в райисполком, РОВД и УВД – и их принимают, ими занимаются десятки людей. «Не субъект» О.А.Гучнюк пишет кассационную жалобу в областной суд, не подтвержденную никакими доказательными документами жалобу принимают к исполнению. Получается, как клеветать и писать жалобы – Гучнюк субъект, как отвечать за содеянное – «не субъект». Странное правосудие. И вот его постановление – председатель товарищества виновен в самоуправстве.

Мне ничего не оставалось, как написать надзорную жалобу председателю областного суда. И получаю ответ: «*Факт совершения вами административного правонарушения доказан материалами дела… Установлено и это подтверждается материалами дела, что правомочного решения правления СТ «Пресса» об отключении от энергоснабжения дома №36 не принималось. Так в соответствии с п.5.27.2 Устава правление избирается из числа членов товарищества в количестве 5 человек, а правление в СТ «Пресса» избрано в составе трех человек. Поэтому выводы о неправомочности решения правления об отключении энергоснабжения дома №36 садового товарищества являются правильными, поскольку необходимый по Уставу кворум для принятия подобного решения отсутствовал, само решение оформлено в виде акта*». Вот и все. Оформлять свое решение в виде акта правление неправомочно, кворум для голосования трех членов правления из пяти по Уставу отсутствует. А что это решение общего собрания – так оно тоже не правомочно, как утверждают судьи В.А.Шоломицкий и А.А.Василюк. И только один судья из пяти решил утверждать: «Живешь – плати». Все остальные обошли этот вопрос стороной – хотя перед каждым из них лежала справка о злостной неплательщице, никто на нее не обратил внимания, а все исследования – только то, что им рассказала О.А.Гучнюк.

Воодушевленные судебной победой О.А.Гучнюк и несколько примкнувших к ним ранее «обиженных» семейств обходят всех членов СТ «Пресса» и правдами и неправдами собирают подписи о переизбрании председателя. Не согласовав с правлением, вывесили объявление о предстоящем собрании, что является грубым нарушением Устава. Им казалось, что вот-вот в кресло председателя товарищества сядет **их** человек. Но… члены садодческого товарищества опять руководителем избрали меня.

Нерешенным остался один вопрос: когда генеральный директор ИП ЗАО «Молодечненский трубопроводный завод» А.О.Чернышев (или его дочь О.Гучнюк) погасят все долги перед товариществом «Пресса»?

Эдуард РУДАКОВ,
председатель садоводческого товарищества «Пресса».
Брестский район.

ГУЧНАЯ СПРАВА

svaboda.org (RFE/RL)

Міраслаў Лазоўскі на волі!

Як вядома, 30 чэрвеня на волю выйшаў апошні зняволены фігурант «справы патрыётаў», колішні кіраўнік «Белага легіёна» **Міраслаў Лазоўскі.**

Актывіст распавёў, што абвінавачанне па артыкуле 287 засталося, ён застаецца пад падпіскай аб нявыездзе.

Ён займаўся спортам у СІЗА, чытаў шмат кніг. Кажа, што будзе папраўляць здароўе.

«Планы ажаніцца са Святланай засталіся», – смяецца ён. Падчас зняволення ён зрабіў прапанову нявесце.

Лазоўскі адзначае, што пастаянна адчуваў падтрымку з волі. «Дзякуй усім! Было вельмі шмат лістоў».

Нагадаем: затрыманні пачаліся пасля заявы Аляксандра Лукашэнкі 21 сакавіка, што ў Беларусі «затрымалі дзясяткі баевікоў», якія «трэніраваліся ў лагерах са зброяй». Цягам некалькі дзён стала вядома пра 35 затрыманых. Спачатку паведамлялася, што справа вядзецца аб «падрыхтоўцы масавых беспарадкаў» (ч. 3 арт. 293 КК), пазней з’явілася абвінавачанне ў «стварэнні незаконнага ўзброенага фарміравання і ўдзеле ў ім» (арт. 287 КК).

У чэрвені справа была перададзена ў Следчы камітэт Рэспублікі Беларусь.

Цягам часу хлопцаў паступова вызвалялі. І вось усе на волі!

(Паводле nn.by.)

НУ І НУ!

Як Мікалай Статкевіч апынуўся ў апазіцыі да... апазіцыі

Што акцыя, да якой напярэдадні 3 ліпеня заклікаў Мікалай Статкевіч будзе малалюднай, можна было спрагназаваць загадзя. Не падтрымаў яго не толькі знакаміты Зянон Пазьняк, які некалькі дзён таму рэзка адмоўна выказаўся на адрас спадара Статкевіча, але і ўсе астатнія лідары апазіцыі. Не з’явіліся ўчора на Кастрычніцкай плошчы ні Уладзімір Някляеў, ні Павел Севярынец, ні Віталь Рымашэўскі, ні Зміцер Дашкевіч, ні Сяргей Калякін, ні Анатоль Лябедзька, ні Аляксей Янукевіч, ні іншыя вядомыя асобы.

У 14-й гадзіне на Кастрычніцкай плошчы побач з М.Статкевічам было ўсяго некалькі дзясяткаў яго прыхільнікаў (здавалася, што журналістаў болей). А таму не было ніякага сэнсу выступаць з вялікай прамовай. У некалькіх фразах ён пакрытыкаваў існуючыя ўлады на чале з А.Лукашэнкам, катэгарычна выказаўся супраць правядзення восенню вайсковых вучэнняў з Расіяй і прапанаваў прайсціся па праспекце Незалежнасці. На пляцоўцы ля Чырвонага касцёла ён яшчэ раз на працягу хвіліны-другой звярнуўся да прысутных з традыцыйнымі заклікамі і аб’явіў, што на гэтым акцыя закончана.

Ніхто з удзельнікаў мерапрыемства падчас правядзення не быў затрыманы.

Рыгор КАЛЕСНІКАЎ.

(Фота nn.by)

ПРЫКМЕТЫ

У ліпені не залье...

Гэта паводле народных прыкмет. Кажуць, калі 3 ліпеня, а гэта значыць на Мяфодзія, будзе дождж, то ён працягне ліцца яшчэ 40 дзён.

Здаецца, учора абышлося без дажджу. Так, дзе-нідзе кроплямі падаў, было то пахмурна, то сонца выглядала, але парасоны даставаць не давялося. Па крайняй меры да таго часу, пакуль гэты нумар "Народнай Волі" рыхтаваўся да адпраўкі ў друкарню.

Будзем чакаць 8 ліпеня. Па народных прыкметах, калі на Пятра і Фяўронью з’явіцца добрае сонейка, то наступныя 40 дзён будуць таксама прыгожыя.

Вольга ДУБЯНЕЦКАЯ.

СЛОВА СІНОПТЫКАМ

Пацяплее толькі ў нядзелю

Эх, Дзмітрый Рабаў! Не захацелі Вы абрадаваць чытачоў "Народнай Волі". Кажаце, што ў бліжэйшыя дні захаваецца прахалоднае надвор’е. Ды і дажджы будуць марасіць. Магчымы і навальніцы. Калі Вам верыць, то толькі ў нядзелю пачнецца пацяпленне: ноччу будзе +7…+14, днём – +18…+24 градусы цяпла.

ЧУЛІ?

Страхавы стаж скарацілі

Не ўсім, а толькі асобным катэгорыям грамадзян. Адпаведны ўказ падпісаў Аляксандр Лукашэнка.

"Дакумент накіраваны на ўрэгуляванне пытання аб павышэнні ўзроўню пенсіённага забеспячэння грамадзян, якія доўгі час ажыццяўлялі сацыяльна значныя віды дзейнасці і па гэтай прычыне не змаглі сфарміраваць стаж работы з выплатай абавязковых страхавых узносаў у бюджэт дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду, патрэбны для назначэння пенсіі па ўзросце", – паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы.

Згодна з указам, страхавы стаж змяншаецца да 10 гадоў для грамадзян, якія ажыццяўлялі догляд інваліда I групы або дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, а таксама асоб, якія дасягнулі 80-гадовага ўзросту. Агульны стаж работы ў іх павінен складаць не менш як 40 гадоў у мужчын і 35 гадоў у жанчын.

Працягласць стажу работы з выплатай абавязковых страхавых узносаў таксама змяншаецца для грамадзян, якія доўгі час (не менш як 10 каляндарных гадоў) праходзілі ваенную службу (службу ў ваенізаваных арганізацыях), але не маюць права на пенсію па заканадаўстве аб пенсіённым забеспячэнні ваеннаслужачых. Права на працоўную пенсію па ўзросце прадугледжана прадаставіць гэтай катэгорыі грамадзян пры наяўнасці не менш як 10 гадоў страхавога стажу і агульнага стажу работы не менш як 25 гадоў у мужчын і 20 гадоў у жанчын.

Як вядома, да 2014 года страхавы стаж, які ўлічваецца пры вызначэнні права на працоўную пенсію, складаў у Беларусі 5 гадоў. Аднак потым на працягу аднаго года (у снежні 2014 і ў снежні 2015 года) Аляксандр Лукашэнка падпісаў адразу два ўказы, і страхавы стаж спачатку павялічыўся да 15 гадоў, а цяпер паступова, да 2025 года, ён дасягне 20 гадоў. Пры гэтым першапачаткова было вызначана, што ў страхавы стаж не залічваецца вучоба ў ВНУ, служба ў арміі, догляд за дзецьмі і састарэлымі бацькамі.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

БОЛЯТ суставы...

В редакции «Народной Воли» прошла «Прямая линия» с доктором медицинских наук, профессором, заведующим 2-й кафедрой внутренних болезней Белорусского государственного медицинского университета, руководителем республиканского центра ревматологии Николаем СОРОКА.

Продолжаем публиковать ответы специалиста на вопросы наших читателей.

(Окончание. Начало в №№50–51.)

Дорогое лечение

– Мне 34 года, звоню из Сморгони. С 19 лет у меня псориаз, а два года назад поставили диагноз псориатический артрит. Сейчас болезнь обострилась, болят не два, а сразу пять суставов.

– Какие?

– Коленный, тазобедренный, два голеностопных и один палец на руке. Температуры нет. Может ли это быть связано с тем, что дозу метотрексата с 15 мг уменьшили до 10, потому что стали повышаться ферменты печени?

– Возможно, стоит попробовать дозу 12,5 мг в неделю. Доза в 10 мг является начальной или поддерживающей только при хорошем самочувствии.

Лечение псориатического артрита должно быть комплексным. Надо смотреть, нет ли других проблем в организме, которые поддерживают обострение. Возможно, проблема не только в псориатическом артрите, а помимо основного заболевания в организме есть очаг инфекции – и тогда назначенное лечение не помогает.

При отсутствии лечения псориатический артрит может сильно деформировать суставы и привести к инвалидности. Вам необходима квалифицированная помощь ревматолога. Просите в вашей больнице направление на консультацию в областную больницу или в Республиканский ревматологический центр (Минск, ул. Семашко, 10).

– Татьяна, 62 года, звоню из Минска. Болею ревматоидным артритом 8 лет. Метотрексат 20 мг на ремиссию не вывел. Неделю назад была прокапана актемра. Улучшения пока нет. По плану моего ревматолога последующее лечение рассчитано на два месяца: уколы актемры еженедельно. У меня два вопроса: 1. Бывали ли в вашей практике случаи, когда актемра не оказывала никакого воздействия на болезнь? 2. За рубежом актемру либо капают ежемесячно, либо колют еженедельно в течение длительного времени. Мой же курс лечения рассчитан на 3 месяца. Это потому, что лекарство безумно дорогое или у нас другая схема лечения?

– Если актемра назначена по показаниям и нет никаких других проблем в организме, обычно всегда наступает хороший клинический эффект. Если же улучшения нет, возможно, есть какая-то сопутствующая инфекция. Причем на ее фоне ревматоидный артрит может даже обостриться.

Вы правы, актемра чрезмерно дорогой препарат, и у нас придумывают разные схемы с дозами, интервалами введения, чтобы пациенту помочь. Если врач назначил курс на 3 месяца – это скорее всего для того, чтобы выйти на ремиссию заболевания. А за рубежом, где актемру приобретают по страховке, подкожно колют раз в неделю, если внутривенно – ежемесячно.

– Добрый день! Мне 55 лет. Ревматоидным артритом болею 26 лет. В настоящее время участвую в исследовании нового препарата для лечения РА под названием сарилумаб. Отмечаю улучшение течения РА. Но рано или поздно исследование закончится.

Николай Федорович! Скажите, пожалуйста, может ли наступить длительная ремиссия после окончания лечения? И как обстоит дело с ценой на биопрепараты в Беларуси? Они будут баснословно дорогие для большинства больных и поэтому недоступны, или что-либо изменится в ближайшие годы? Какова мировая тенденция в этом направлении? Планируется ли производство дженериков?

– Сарилумаб – известный препарат и за рубежом, он уже применяется не только для клинических испытаний. По действию этот препарат фактически аналог актемры – наиболее эффективного на сегодняшний день препарата для лечения ревматоидного артрита.

Что касается ремиссии после окончания лечения, то у каждого пациента – индивидуально: у кто-то ремиссия может длиться несколько месяцев и год, а у кого-то уже через месяц-два наступает обострение.

К сожалению, в Беларуси биопрепараты пациенты приобретают за свои деньги, государством дотации не предусмотрены. Есть страны, где эти препараты отпускаются по страховке, и там пациенты их принимают регулярно и длительно, годами. Есть пациенты, которые беспрерывно принимают биопрепараты уже 15 лет. В некоторых странах – Литве, Латвии и других пациент оплачивает только половину стоимости этих препаратов, остальную сумму компенсирует государство. Дешеветь эти препараты будут, но постепенно, когда появится больше их биоаналогов (они уже есть, но пока недостаточно). Копии таких оригинальных лекарств дженериками не называют, потому что абсолютную копию белковых молекул сделать невозможно.

– Болею 13 лет ревматоидным артритом. В сентябре прошлого года применяла фламмэгис – по 100 мг 6 флаконов. Естественно, покупала за свои деньги. Последние 10 лет принимаю метотрексат – 15 мг в неделю.

После фламмэгиса СОЭ стабильно 15–10 мм в час, остальные показатели соответствуют моему возрасту. Мне 68 лет. А сейчас заболела правая рука, кисть не сгибается. Что предпринять?

– Фламмэгис, конечно, дорогое лекарственное средство, но эффективное у пациентов с ревматоидным артритом. Если есть возможность продолжать инфузии фламмэгиса, желательно их продолжать.

В ситуации, когда есть обострение, и пациент принимает метотрексат, необходимо обсуждать вопрос о смене базового препарата, поскольку метотрексат не удерживает ремиссию заболевания.

Непослушные пальцы

– Николай Федорович, при диагнозе защемление (зажатие) карпального нерва кисти правой руки потяряна чувствительность первых трех пальцев. Можно ли надеяться на какое-то лечение, кроме операции? Где и как скоро можно оперироваться в случае, если операция неизбежна?

– Защемляется не карпальный нерв, а срединный нерв в карпальном канале. Лечение может быть консервативное, используют введение кортикостероидных гормонов в область карпального канала, а также физиотерапевтическое лечение. Что касается операций, то в Минске их выполняют в городском и республиканском центре травматологии, а также в Минской областной больнице.

– При симптомах «щелкающий палец» на кистях рук можно ли лечить какими-либо разогревающими мазями, облегчающими боль? Какие физиопроцедуры показаны при данном диагнозе? Врачи рекомендуют только операцию как самый действенный метод.

– Операция в данном случае действительно самый действенный метод. Но попробовать разогревающие мази, любое тепло – можно. Два раза в день попробуйте втирать обезболивающие противовоспалительные мази, можно использовать магнитотерапию, лазеротерапию, фонофорез гидрокортизона, другие процедуры.

Как обезопасить спину?

– Занимаюсь любительским бегом по асфальтированной местности для общего укрепления и хорошего самочувствия. После пробежки на следующий день скована спина, хотя в момент пробежки болевых ощущений не испытываю. С чем это может быть связано?

– Если бегаете давно и регулярно, и такие боли возникают, то, возможно, у вас начинается остеохондроз. Бег по асфальту, при котором сотрясается тело, в такой ситуации не полезен. Попробуйте бегать по траве или отказаться от бега в пользу плавания.

– Добрый день! Николай Федорович, скажите, пожалуйста, можно ли как-то предупредить боль в пояснице при езде на велосипеде? Летом живем на даче и катаемся в лесу, по гористой местности. Заметила, что после таких велосипедных прогулок сильно ноет спина. Мне 50 лет, может, возраст тоже имеет значение? Отказываться от прогулок не хочется, но и спина беспокоит. Может, стоит одевать какой-то поддерживающий пояс на поясницу или пить для профилактики обезболивающие препараты? Подскажите, пожалуйста.

– Спина во время езды на велосипеде может болеть, потому что находится в неудобной статической позе. И если есть признаки остеохондроза, а в 50 лет это вполне вероятно, то болезненные ощущения могут возникать. Попробуйте выпить обезболивающее средство – нимесулид или диклопентил. После езды на велосипеде желательно делать упражнения для позвоночника – повороты, наклоны. Но отказываться от прогулок не стоит.

Мария ЭЙСМОНТ.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Жанчын непрыгожых няма: як вып'еш – і жонка дарма

Вучоныя высветлілі: чым даўжэй мы глядзім на жанчыну, тым прывабней яна нам здаецца.

У кавярні
За кубачкам кавы
Я падслухаў адзін дыялог.
(Быў ён вельмі карысны, цікавы,
Дык не слухаць, прабачце, не змог.)
Усміхаўся з пачутага ўпотай,
Цікаваў спадцішка, як пацук.
З суразмоўцам уласнай турботай
Вельмі шчыра дзяліўся дзяцюк:
– Прачытаў я ў газетцы навіну
І паверыў, што ў ёй – не мана:
Калі доўга глядзець на жанчыну,
Прыгажэйшай здаецца яна.
А мяне дапякае суседка,
Можна нават сказаць – дастае
(Дзякуй Богу, мы бачымся рэдка):
Інтарэс сексуальны ў яе.
Ды ў мяне інтарэсу – ні грама.
Я да сексу, вядома, гатоў,
Толькі вельмі ўжо страшная дама,
І далёка за сорак гадоў.
Пазіраць на яе неахвота…
Але я перасіліў сябе
І ўтаропіўся ў бляклае фота,
Дзе суседка стаіць у гурбе.
Узіраўся я вырашыў доўга,
Каб настала хвіліна, калі
Мне суседка, што з тварам бульдога,
Здасца ўсё ж Анжалінай Джалі.
І суседку тады без агіды,
Так і быць, вечарком "патапчу",
Адзавуся на тыя флюіды…
Ды ажно пацямнела ўваччу,
А любімай сваёй Анжаліны
У суседцы разгледзець не змог:
Твар, так мовіць бы, просіць цагліны,
Быў "бульдог"
І застаўся "бульдог".
Дык, выходзіць, схлусіла газетка…
І таму адчуваю тугу,
Бо мяне даканае суседка.
Патаптаў бы, але не магу…
– Хіба ж ёсць для адчаю прычына?
Ты "абслужыш" суседку як след,
Бо табе падкажу, бедачына,
Што зрабіць, каб з'явіўся імпэт, –
Быў вясёлы адказ суразмоўцы. –
Каб да "страшненькай" легла душа,
Каб прачнулася бура эмоцый,
Трэба выпіць хоць трохі спярша.
Будзе жарсці ў цябе да халеры,
Не адцягнеш за вушы, бадай.
Ты не верыш?
Дык выйдзі за дзверы
І людзей навакол апытай.
Скажа кожны мужчына прахожы
Пастулат, што вядомы здаўна:
Не бывае жанчын непрыгожых –
Проста мала бывае віна.
Мне таксама памочніцай – шклянка.
Прыдае і нахабства, і сіл.
Ёсць, да прыкладу, дзеўка-каханка.
Як сказаў бы народ – "кракадзіл".
Я глытаю, сустрэўшыся, "сотку"
(Лепш за ўсё падыходзіць каньяк),
А затым і забавы ў ахвотку,
"Абслугоўваю" гэтак і так.
А калі не сто грамаў, а дзвесце
Я сабе за каўнер закладу,
Не магу і да ложка давесці,
Так бы мовіць, "тапчу" на хаду…
Палюбоўніца ёсць і на працы.
Прыгажосці ў яе – на рубель…
Але варта, як кажуць, набрацца,
І яна для мяне – як мадэль.
Трыста грамаў
Бяру я на грудзі
(Каньячок набывае яна),
І тады захлынаемся ў блудзе –
Кабінет на замку да цямна. –
Падмаргнуў субяседніку хітра. –
Для мяне непрыгожых няма.
А як вып'ю гарэлкі паўлітра,
Дык і жонка, здаецца, дарма…

НА ГРАМАДСКАЕ АБМЕРКАВАННЕ

Гэтае інтэрв'ю спачатку з'явілася на сайце "Белпартызан". Лічым мэтазгодным азнаёміць з ім і чытачоў "Народнай Волі". Спадзяёмся на адпаведны рэзананс. Ці падзяляеце вы меркаванні спадара Янукевіча? Калі не згодны – то ў чым? Пішыце, тэлефануйце – вашы водгукі знойдуць месца на старонках "Народнай Волі".

Лідар Партыі БНФ – за вайсковыя парады

У сваім "Фэйсбуку" старшыня БНФ Аляксей Янукевіч апублікаваў відэа з рэпетыцыі авіяпарада, які, па словах палітыка, «не псуе асфальт і не перашкаджае дарожнаму руху». У каментарыях яго патроліў журналіст Арцём Шрайбман: «Рубрыка ШОК. Лідар БНФ падтрымаў набыццё расійскай ваеннай тэхнікі». «Беларускі партызан» спытаў у Аляксея Янукевіча, навошта патрэбны культ мілітарызму і якая наогул карысць ад гэтых парадаў?

– Каму і што дэманструюць мірныя беларусы?

– Я як дзяржаўнік лічу, што Узброеныя сілы Беларусі з'яўляюцца надзвычай важным складальнікам беларускай незалежнасці. Таму іх трэба ўмацоўваць. Парад у мірны час – гэта адзін з асноўных і найбольш відовішчных спосабаў дэманстрацыі патэнцыялу ўласных Узброеных сіл. Асабліва авіяцыйны парад, які не цягне за сабой ніякіх нязручнасцяў для людзей. Магчыма, шум камусьці не падабаецца. Аднак я перакананы, што іх варта праводзіць. Але і наземны парад, калі нармальна падысці да яго арганізацыі, важны і патрэбны. Менавіта як дэманстрацыя патэнцыялу і сіл уласнага войска. Я ведаю, што многія ваенныя аташэ, нават якія працуюць на некалькі краін, абавязкова прыязджаюць на вайсковыя парады ў Мінск. Яны бачаць, аналізуюць. Важна, каб яны разумелі патэнцыял і тое, што наша краіна надае ўвагу сучаснасці і баяздольнасці арміі.

Парады важныя таксама для суайчыннікаў, каб яны ганарыліся і давяралі сваёй арміі. Дэманстрацыя абараназдольнасці арміі таксама працуе на фарміраванне нацыянальнай свядомасці і ўзмацненне патрыятызму, што асабліва важна для Беларусі сёння.

– Ды мы ж хвалімся і расійскімі самалётамі? А Партыя БНФ выступае супраць расійскай арміі ў Беларусі. Выходзіць, мы набываем тэхніку ў патэнцыяльнага агрэсара, як называюць Расію нацыянальна арыентаваныя сілы.

– У нашым рэгіёне, гэта тычыцца і Беларусі, небяспека ваеннай агрэсіі ў першую чаргу зыходзіць ад Расіі. Так, тэхніка, якая дэманструецца, яна альбо дасталася нам у спадчыну ад СССР, альбо наўпрост набыта ў Расіі. Хоць ёсць і выключэнні – выдатная ўласная распрацоўка «Паланэз».

Што тычыцца старой савецкай тэхнікі, то яе вельмі глыбока мадэрнізавалі. Фактычна гэта новыя ўзоры ўзбраення. Навуковы і інжынерны патэнцыял Беларусі вельмі добра праяўляецца. Беларускай мадэрнізацыяй тэхнікі да сучасных узораў мы можам ганарыцца. На гэтым мы можам зарабляць, ужо зарабляем і павінны зарабляць у будучыні.

З нагоды найноўшых верталётаў, якія нядаўна набылі ў Расіі, альбо вучэбна-баявых самалётаў, то мы можам іх выкарыстаць па сваім рашэнні ў любой сітуацыі, калі гэта будзе неабходна. У кароткатэрміновай перспектыве – гэта больш пазітыўны крок беларускіх улад, чым размяшчаць у краіне расійскія часці з іх самалётамі і верталётамі. Лепш мець сваё.

Стратэгічна мы выступаем за больш цеснае супрацоўніцтва з НАТА. Мы – адзіная партыя ў Беларусі, якая выступае за ўваходжанне Беларусі ў Альянс і пераарыентацыю на стандарты НАТА ў ваеннай сферы.

«Хочаш міру – рыхтуйся да вайны»

Праціўнікі дэманстрацыі вайсковага патэнцыялу ў форме парадаў прапануюць перанакіраваць выдаткі на больш патрэбныя рэчы, напрыклад, на медыцыну. Аляксей Янукевіч на гэта адказвае дзвюма цытатамі:

– Яшчэ старажытныя рымляне казалі: «Хочаш міру – рыхтуйся да вайны». І гэта працавала дзве тысячы гадоў таму і працуе цяпер, застаецца актуальным. Таксама ёсць трапны выраз: «Калі шкадуеш сродкі на тое, каб карміць сваю армію, – будзеш карміць чужую». Безумоўна, нам патрэбна баяздольная армія. На гэта трэба выдаткоўваць грошы.

– Што думаеце пра пакланенне культу вайны з маленства і пра дзяцей у форме чырвонаармейцаў?

– Трэба ўмець праводзіць розніцу паміж тупым усхваленнем савецкай спадчыны, накіраваным на ўзмацненне расійскіх і імперыялістычных ілюзій і мар, і павагай да ваеннай справы і вайскоўцаў. Дух савецчыны і культ савецкай Чырвонай Арміі, які цяпер па інерцыі з Расіі пераймаюць у тым ліку і беларускія вайскоўцы, цягнуць нас назад. Вось ад гэтага трэба адмаўляцца неадкладна. Гэта шкодна і нездарова.

Але сваё войска трэба паважаць. Заўсёды будуць дрэнныя хлопцы, трэба, каб добрыя былі гатовыя даць ім адпор.

– Добрае і дрэннае ў нас, на жаль, вызначаюць людзі пры ўладзе…

– Гэтае пытанне тычыцца змены ўлады, а не арміі.

Па словах Аляксея Янукевіча, дэмакратычныя краіны таксама культывуюць павагу і аўтарытэт да ўласных Узброеных сіл. Некаторыя праводзяць авіяцыйныя і наземныя парады, некаторыя здымаюць прома-ролікі і дакументальныя фільмы – «што патрабуе, па вялікім рахунку, большых фінансаў», адзначае палітык.

– Парады – гэта не толькі савецкая ці камуністычная спадчына. Вайсковыя парады – гістарычная форма. Іншая справа, сама арганізацыя і падрыхтоўка да іх – яе трэба перагледзець у Беларусі. Ёсць каласальнае поле для ўдасканаленняў. Але сам парад як дэманстрацыя вайсковых магутнасцяў і інжынернай думкі – гэта актуальна і важна. Лічу, што ўсё гэта трэба незалежнай Беларусі.

НЕОБЫЧНЫЙ ВЗГЛЯД

Где искать потребителя?

Кризис, как говорил А.Г.Лукашенко, больше в головах, причем в головах его «вертикали». В мире нет тотального кризиса. Индия, к примеру, «растет» с темпом 7,6% в год, Китай – более 6%, наблюдается экономический рост в Германии и еще многих странах. Так что наши экономические провалы – это чисто наши экономические провалы, а Индия с Китаем, да и весь остальной мир тут совсем ни при чем.

Впрочем, надо честно признать, наша власть активно ищет потребителей для наших товаров в Африке, на «дальней дуге» и в других экзотических местах. А там и без нас хватает охочих заманить покупателей, причем их предложения в большинстве случаев более конкурентоспособны. Нашей слабой и придушенной «вертикалью» экономике не очень многое светит. Даже в той же Африке, не говоря уже о рынках Китая и Индии. Да, калийные удобрения мы туда продаем и, видимо, и дальше будем продавать. А вот с остальной «номенклатурой» проблема. Причем проблема вряд ли посильная для нашего руководства.

Правда, есть еще одна группа потребителей, которую наша власть если и замечает, то далеко не все делает для нее. Речь идет о внутренних потребителях. Власть разорила многих людей, практически лишила их статуса потребителей. Разве что продукты питания люди еще покупают почти в прежних объемах – без еды умрешь, однако. А на остальное у многих денег практически не остается. Скоро половину своих доходов белорусы будут тратить на питание, и это в среднем по стране. Во многих регионах ситуация еще хуже. А если вычесть еще расходы на «коммуналку», транспорт, «мобильник», так для всего прочего спектра товаров и услуг ничего у большинства даже работающих и не останется. Данные Белстата эту тенденцию подтверждают: опубликованы печальные данные о денежных доходах населения и количестве убыточных предприятий. Согласно официальной статистике, реальные доходы белорусов в прошлом году упали где-то на 7%. Хотя правительство планировало, что они вырастут.

В общем, наблюдается потребительская катастрофа. Причем катастрофа, которую власть устроила целенаправленно в рамках разрекламированной «финансовой диеты». Практически только «вертикальщиков» с силовиками наша власть и оставила в статусе «привилегированных потребителей», но этого крайне мало для спасения экономики. Тем более что эти потребители ничего не производят взамен. А тут нужна взаимность: экономика должна работать на потребителя, а потребитель должен работать на экономику. Если баланс смещен, причем в любую сторону, экономику ждут проблемы. У нас же те, кто производит, фактически вычеркнуты из числа потребителей, а те, кто потребляет, ничего не производят. К тому же последних хоть и запредельно много для нормальной страны, но все же очень мало для «освоения» продукции всей экономики. Да и ориентированы они все больше на импортные товары, которые качественнее, а уровень доходов «привилегированных потребителей» позволяет их приобретать. Но вот если бы потребителями хотя бы среднего, по меркам цивилизованных стран, уровня были все белорусы, то экономика смогла бы не просто пребывать в состоянии стабильности, а даже и вполне динамично развиваться, причем без «дальней дуги» и другой экзотики. Развиваться по типу швейцарской экономики, например. Прикинем, как это может выглядеть в цифрах.

При среднегодовом доходе, допустим, в 1000 долларов на душу населения все наши внутренние потребители смогут «освоить» за год менее 10 миллиардов долларов. Это примерно пятая часть от нашего ВВП. Для остального придется искать потребителя где-то за пределами страны. А, как сказано выше, стараниями нашей власти примерно столько или немногим более тратят уже в семидесяти с хвостиком регионах нашей страны. И это при том, что ВВП наш совсем не велик. В той же Швейцарии он выше нашего в 25 раз при меньшем населении – 7,5 млн человек. При среднегодовом доходе в 10.000 долларов на душу населения, а это значительно ниже среднего уровня для Западной Европы, к примеру, внутреннее потребление уже приблизится к 100 миллиардам долларов. Это значит, что сегодняшняя наша экономика сможет расти очень высокими темпами, выше китайских и индийских, только на внутреннем спросе без поиска всяких экзотических потребителей примерно десятилетие.

Понятно, эти доходы нельзя вот так просто где-то взять и дать. Это будет чистой воды популизм, который очень быстро приведет к экономической катастрофе. Однако и продолжать грабить народ, лишая людей статуса потребителя, тоже уже дальше нельзя. И этого экономика не выдержит. В принципе, и для экономики целой страны, и для отдельного семейного бюджета желательно придерживаться принципа «тратить меньше, чем зарабатывать». Иными словами, рост внутреннего потребления должен сопровождаться адекватным ростом экономики, одномоментно увеличить потребление в разы невозможно. Но вот делать это постепенно – необходимо. То есть надо менять ориентиры развития экономики. Не отказываясь от экспорта, все же с «дальней дуги» надо разворачивать экономику к своему потребителю. И параллельно надо возвращать людям этот статус потребителя, пусть и не сразу до среднеевропейского уровня, не говоря уже о швейцарском, но очень настойчиво и последовательно. Свои потребители должны иметь приоритет перед потребителями Африки. Хотя и от последних отказываться не стоит, но не путем разорения своих.

Юрий ПШЕННИК.

Минск.

ЗВАНОК У РЭДАКЦЫЮ

Я пераканалася ў тым, што значная частка моладзі амаль не цікавіцца гісторыяй. Таму ў сувязі з 3 ліпеня нагадайце, калі ласка, праз газету, як вызвалялася Беларусь ад фашысцкіх захопнікаў.

Кацярына Іванаўна ЛЕМЯШЭЎСКАЯ, ветэран.

Як гэта было…

Каб разбіць германскую групу армій "Цэнтр", Вярхоўнае камандаванне Чырвонай Арміі распрацавала план "Баграціён" – буйнейшую ваенную аперацыю за ўсю гісторыю чалавецтва, якая праводзілася з 23 чэрвеня па 29 жніўня 1944 года.

Абарона Мінска была вельмі кароткай – ужо ў 13.00 3 ліпеня горад быў вызвалены. 5 ліпеня з "Мінскага катла" немцамі была паслана апошняя радыёграма камандаванню групы армій: "Скіньце з самалёта хаця б карты мясцовасці. Ці вы ўжо спісалі нас?»

Агульныя страты немцаў летам 1944 года перасягнулі тыя, якія яны панеслі на Волзе, пад Сталінградам. На тэрыторыі Беларусі было знішчана больш за 381 тысячу і ўзята ў палон 158 тысяч гітлераўскіх салдат, афіцэраў і генералаў.

***

За час акупацыі гітлераўцы правялі на тэрыторыі Беларусі 140 карных аперацый, падчас якіх поўнасцю альбо часткова знішчылі 5454 вёскі. На тэрыторыі Беларусі дзейнічалі 270 канцэнтрацыйных лагераў, 70 гета. Толькі ў Трасцянецкім канцлагеры знішчана 206,5 тысячы чалавек.

У Германію на прымусовыя работы было вывезена каля 400 тысяч чалавек (у тым ліку 24 тысячы дзяцей).

***

На франтах Вялікай Айчыннай вайны змагаліся 1 мільён 300 тысяч беларусаў і ўраджэнцаў рэспублікі. Вайсковымі злучэннямі камандавалі 217 генералаў і адміралаў з нашай рэспублікі.

***

Яшчэ 20 гадоў таму лічылася, што загінуў кожны чацвёрты беларус. Сучасныя гісторыкі кажуць пра кожнага трэцяга. Увогуле на алтар Перамогі склалі галовы да трох мільёнаў чалавек.

БЫЛЬ

Дальнабойшчык

Зайздросцілі дзеці свайму сябру, 10-гадоваму Росціку, што ў яго такі цудоўны дзед! Цэлымі днямі дзед і Росцік шчыравалі ў сваім садку – усталёўвалі кабіну МАЗа, што прывезлі незнаёмыя дзядзькі, сябры дзеда.

…Калі надышоў час сыходзіць на пенсію, сабраў дырэктар шафёраў, што былі ў той час у гаражы, каб пры ўсіх сказаць некалькі слоў наконт таго, якім добрым быў Іван Лукіч дальнабойшчыкам, але, на жаль, выходзіць на заслужаны адпачынак. Атрымаў Лукіч ганаровую грамату, якіх у яго было шмат за ўвесь час працы, – кіраўнікі заўжды дурылі шафёраў граматамі, а сабе бралі грошы.

Прамаўляючы слова ў адказ, Іван Лукіч падзякаваў дырэктару і папрасіў у падарунак старую кабіну МАЗа. Заўсміхаўся дырэктар і кажа:

– Я ведаю, што ў цябе добры дом прыватнай забудовы, садок з грушкамі, навошта ж табе такое лецішча?

– Лецішча мне не патрэбна. Лепшую частку жыцця я пражыў у кабіне МАЗа і зараз у хаце заснуць не магу, не дапамагае нават валяр'янка. Вось і хачу зрабіць сабе жытло ў кабіне МАЗа.

Дырэктар даў дабро і загадаў начальніку гаража зняць кабіну са спісанай машыны, на якой працаваў Іван Лукіч, і адвезці яе ў двор наваяўленага пенсіянера.

За бутэльку гарэлкі хлопцы з гаража выканалі ўсе патрабаванні Лукіча, і такім чынам у садку з'явілася кабіна МАЗа.

З маладых гадоў у Івана былі дзве мары: назбіраць грошай, каб купіць сыну добрую хату, і праехаць па Чуйскім тракце, галоўнай транспартнай артэрыі Алтая, дзе некалі ездзіў шафёр Колька Снегіроў – герой легендарнай песні «Есть по Чуйскому тракту дорога». Грошы сабраць удалося, але ў 1991 годзе савецкая ўлада забрала іх да капейкі, а ў Чуйскі край не было рэйсаў, і далей Урала Лукіч не ездзіў.

На тым тракце ёсць помнік – руль, замацаваны ў скале на надта стромкім павароце, а далёка ў прорве ляжыць ушчэнт разбітая машына АМО. Згодна з легендай, якую выклаў у сваёй баладзе паэт М.Міхееў, у свой час на тым шляху ездзіла на зялёным "фордзе" файная дзяўчына Райка, і неяк на тым стромкім павароце ўбачыў яе Колька Снегіроў. Так яна яму ўсміхнулася, што небарака забыўся на ўсё на свеце. Але дзяўчына пагадзілася адказаць на пачуцці закаханага шафёра толькі ў тым выпадку, калі Колька на сваёй АМО абгоніць ейны "форд". Колька паспрабаваў… і загінуў.

Па тэлевізары на свята Дзень шафёра (апошняя нядзеля кастрычніка) паказвалі фільм пра той помнік. Непадалёк ад яго ёсць прыпынак, дзе спыняюцца на ноч шафёры. Вячэраюць, трошкі выпіваюць, нясуць чарачку да помніка і паліваюць гарэлкай замацаваны ў скале руль, а калі ёсць гармонік, дык спяваюць песню пра Чуйскі тракт. Шафёры сталага веку плачуць, і калі хто праязджае побач, то абавязкова сігналіць.

Не збылася мара Лукіча, але ёсць у яго касета з шафёрскімі песнямі і самая паважаная – пра Чуйскі тракт.

Праз нейкі час падораную дырэктарам кабіну Лукіч давёд да ладу: праз паніжальны трансфарматар зрабіў блізкае і далёкае святло, сігнал, прымацаваў прымач, каб слухаць "варожыя галасы" на "Свабодзе", магнітафон і люстэрка для назірання за тымі, хто хоча "абагнаць".

Да самых маразоў Іван Лукіч ходзіць начаваць у сваю кабіну, і надта добра яму там спіцца.

Калі Іван Лукіч распавядаў гэтую гісторыю, мне зрабілася сумна, што савецкі рабочы, адпрацаваўшы ўсё жыццё, зарабіў толькі на спісаную кабіну ад МАЗа.

Павел КАРОЛІК.

Гомель.

СТОП-КАДР

Як вядома, на мінулым тыдні Аляксандр Лукашэнка два дні правёў у Маскве. Дарэмна час не губляў: і з Пуціным сустрэўся, і з удзельнікамі Форуму рэгіёнаў Расіі і Беларусі меў гутарку, і з кіраўнікамі шэрагу вядомых сродкаў масавай інфармацыі не размінуўся. Больш за тое, пачаставаў іх беларускімі прысмакамі і добрымі напоямі. Бачыце, які вясёлы на здымку галоўны рэдактар радыёстанцыі "Эхо Москвы" Аляксей Венядзіктаў, які сфатаграфаваўся з прэзідэнтам Беларусі…

НАКАНУНЕ

Берлин настраивается на тяжелый саммит G20

До саммита в Гамбурге, который пройдет 7–8 июля, остались считанные дни. Европейские участники предстоящей встречи провели в Берлине подготовительный раунд переговоров, чтобы сверить часы перед встречей в верхах. В этот же день в германском бундестаге состоялись дебаты, посвященные этому событию. С правительственным заявлением на них выступила хозяйка предстоящей встречи – канцлер ФРГ Ангела Меркель.

Она понимает, что переговоры в Гамбурге будут очень трудными, но не теряет надежды, что общими усилиями европейцы и их единомышленники смогут вразумить американского президента. Имени Дональда Трампа, правда, Меркель в своем правительственном заявлении ни разу не назвала, но всем было ясно, кого она имела в виду, когда говорила, что *«крупно заблуждается тот, кто думает, что проблемы мира можно решить путем изоляционизма и протекционизма»*.

Протекционизм, считает она, вредит всем, в том числе и тем странам, которые вводят защитные таможенные пошлины. А потому цель Меркель – добиться от участников саммита G20 единодушного выступления в поддержку свободной торговли и против обособления.

Ясно было, о ком она вела речь, и когда говорила, что *«мы не можем и не будем ждать, пока и последний человек на Земле поверит научным данным об изменении климата»*. Новые переговоры о Парижском соглашении по климату, из которого Трамп вывел США, Меркель исключает и собирается сказать об этом американскому президенту.

Выступая в бундестаге, Ангела Меркель то и дело возвращалась к своей главной мысли: проблемы в мире слишком велики, чтобы какая-либо страна могла справиться с ними в одиночку. Будь то климат, международный терроризм, глобальный миграционный кризис и десятки миллионов беженцев, эпидемии или цифровая революция. *«Мир в беспокойстве, он все более раздроблен*, – констатировала Меркель. – *И я поставила перед собой цель: саммит G20 должен показать решимость, с которой главы государств и правительств продемонстрируют, что они поняли, какая ответственность лежит на них за судьбы мира, и что они готовы брать ее на себя»*.

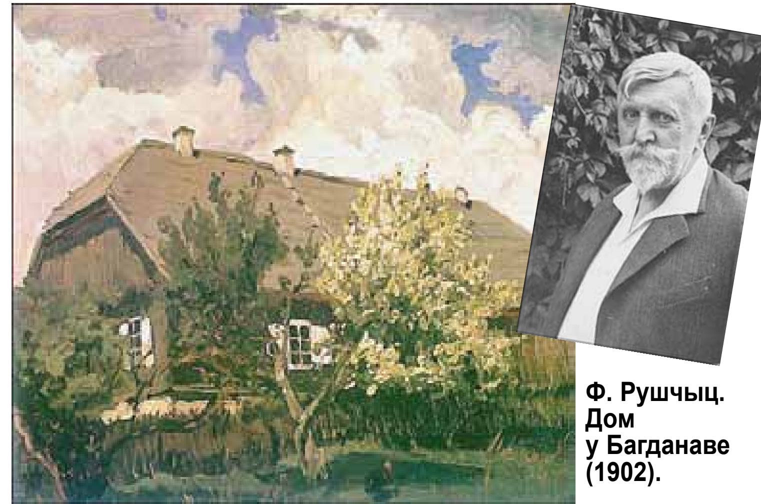
Пример, по ее словам, подает объединенная Европа, которая сумела преодолеть кризисные явления и теперь, подчеркнула Меркель, *«продвигается вперед в решении важных проблем нашего времени и снова с оптимизмом смотрит в будущее»*.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

Віктар КАРАМАЗАЎ

Зямля Фердынанда

Фердынанд Рушчыц... Наш вялікі мастак. Што яшчэ зусім нядаўна мы ведалі пра яго? Што збераглі з ягоных скарбаў? "Каля касцёла" – адзіны, нібы выпадковы, эцюд? Летась, калі з Масквы, з Траццякоўскай галерэі, у наш Нацыянальны мастацкі музей прывезлі і на нейкія два месяцы выставілі адну з найлепшых яго карцін "Вясна", я кожны раз, падыходзячы да яе, радаваўся, як шмат нас, сённяшніх беларусаў, збіраецца тут: любуемся, нібыта молімся, як на ікону ў саборы, на гэтую красу. Сёння на маім рабочым стале ляжыць рукапіс новай аповесці "Зямля Фердынанда". Прапаную чытачам "Народнай Волі" старонкі з твора.

Ф. Рушчыц. Дом у Багданаве (1902).

Поле. Валы. Неба

Верасень. Надвор'е цудоўнае для працы ў полі і за мальбертам. Яшчэ ні восеньскіх дажджоў ды халадоў, ні злога ветру. Самая пара капаць бульбу, і ўсе гаспадары ў полі. Там з раніцы і бацька з работнікамі, з конямі. Там сёстры Ганна і Вольга. Туды, на сваё поле, праз малады бярэзнік, прашыты сонечнымі праменямі, ідуць і Фердынанд з матуляй. У празрыстым паветры насустрач лятуць, зіхацяць на сонейку, на твар садзяцца, ліпнуць казытлівыя павуцінкі, з бяроз пад ногі абляцае рана пажоўклае лісцейка, паветра з палёў даносіць салодкі водар пасохлага бульбоўніку, гаркава пахне ад вогнішчаў на бульбяных палетках. Фердынанд з замілаваннем пазірае на маці, ідучы побач, усміхаецца. Яшчэ зусім нядаўна, учора-пазаўчора, то ў Францыі, то ў Італіі, то ў Швейцарыі, углядаючыся ў шэдэўры прыроды, жывапісу, архітэктуры, думаў, якое шчасце выпала яму іх бачыць і як не хапае гэтакага хараства ў родным краі, а тут, як адчуваў цяпер, красы не меней, яна тут проста іншая, бо з іншымі людзьмі, з народам іншым у гармоніі, у адзінстве. З сваёй красою звыкліся, таму і мала заўважаем, цэнім. Мастак патрэбны, каб вочы на сваю красу людзям адкрыць.

Фердынанду рупіць сказаць гэта маці, а яна, ідучы, зноў пазірае на яго, пытаецца:

– Табе там сумна не было сярод чужых людзей?

Няўжо адчула тое, што падумаў? Колькі разоў па прыездзе гэта заўважаў у ёй, здзіўляўся кожны раз.

– Мне, мама, сумна не бывае там, дзе чысціня, культура, дабрыня, краса. Як мала гэтага, тады сумую. Тады ратуюся ў думках пра цябе, пра тату, пра наш дом, наш сад. – Нібыта на пытанне адказаў, але хацелася сказаць і большае. – Краса, я думаю, чужой нікому не бывае. Яна, як ёсць, слугуе не аднаму камусьці, не аднаму нават таму, хто яе стварыў, не аднаму народу, хоць ён і гаспадар яе, яна слугуе ўсім, каму патрэбная. Калі я гляджу на палотны Клода Манэ, захапляюся яго жывым паветрам, то адчуваю тое паветра як сваё, багданаўскае, вось гэтае, у гэтым бярэзніку.

– Але там, кажуць, іншае святло?

– Сонейка Бог даў адно на ўсіх. Святло і там бывае рознае. Там вочы веселейшыя ў людзей. Мы тут бачым зашмат шэрага. Баімся чыстых колераў.

– Баіцца і Куінджы? – раптам спытала маці. Ёе пытанне здзівіла Фердынанда.

– Не, мама, Архіп Іванавіч – само святло.

– Таму яго баіцца шэрань?

Фердынанд спыніўся. Спынілася і маці. Ён ёй глядзеў у вочы, яна яму глядзела ў вочы, усё роўна як паміж іх праццяваўся нячутны, але цікавы абодвум дыялог.

– Ён, мама, грэх, свята ў яго ў крыві.

З бярэзніку выйшлі на мала ўкатаную мурожную дарогу паўз гарбатае, прыбранае ўжо поле. Перад тым полем Фердынанд зноў спыніўся, здзіўлены, не мог поле пазнаць.

– Не тут, – сказала маці. – Сёлета наша бульба далей, за гэтай выспай, а тут мы жыта сеялі. Жнеям пашанцавала, была пагода. Скапаем бульбу, тады ўжо і там, і тут пераарэм. Каб толькі да дажджоў управіцца. Зямля на гэтай выспе цяжкая, суглінак, у дождж цяжка араць. Раней тут на валах аралі.

Маці, задумаўшыся, ішла далей, а Фердынанд стаяў, глядзеў на поле. Сухое ржышча свяцілася пад сонцам, іскрылася, нібыта россып залатога зерня.

Маці спынілася. Чакала сына.

Шэрая хмара схавала сонца, і поле адразу пагасла, зрабілася таксама шэрым і яшчэ больш гарбатым.

Увечары, вярнуўшыся з бульбы, Фердынанд падняўся на другі паверх у сваю новую майстэрню да мальберта, паставіў на яго падрамнік з чыстым палатном, адышоў і сеў насупраць у крэсла. Глядзеў на палатно. Яшчэ там не было ніводнага дотыку пэндзля, не гулялі ні вугаль, ні аловак, але вачэй з палатна не зводзіў, яны захоплена бліскалі, як бачылі штосьці новае, выдатнае. Ускапіўся з крэсла, падышоў да мальберта, узяў вугаль і дакрануўся ім да палатна, але руку адразу апусціў, пакінуўшы на палатне адну ўсяго кропку вугалем. Зноў адышоў да крэсла, але не сеў, стаяў – глядзеў на палатно. Другі раз падышоў больш асцярожна і вугалем правёў на палатне адну ўсяго лінію ад левага ніжэйшага кута направа скрозь да краю, то падымаючы яе вышэй, то апускаючы ніжэй, выпісваючы дугу і ў нейкіх месцах спрамляючы яе. Па той дузе паставіў рыскі – адну, другую, трэцюю, – рашуча адышоў да крэсла і апусціўся ў яго адразу. Глядзеў на палатно, пакуль на ім была відаць гарбатая, злева направа, лінія.

У вокнах за лесам садзілася сонца, залаціла яго зялёны грэбень і далёкі збег неба, а ў майстэрні ўжо сцямнела, размытай па краях светлай плямай стаяла на мальберце палатно, і не было відаць той, ад вугалю, крывой, злева направа, лініі. Толькі цяпер Фердынанд адчуў усім целам, як стаміўся. Заплюшчыў вочы.

Ноччу сасніў поле, сваё ці не сваё, адразу пазнаць не мог, хоць адчуваў быццам сваё.

(Працяг на 6-й стар.)

К ОТВЕТУ!

Суд по делу об аварии на АЭС «Фукусима»

Трех бывших руководителей компании-оператора атомной электростанции «Фукусима-1» обвиняют в преступной халатности. Истцы считают, что на АЭС в 2011 году не были предприняты достаточные меры безопасности.

Сторона обвинения считает, что на АЭС не были предприняты достаточные меры безопасности на случай цунами. Истцами выступают пострадавшие в результате катастрофы и родственники жертв.

В марте 2011 года после сильного землетрясения и последовавшего цунами на АЭС «Фукусима-1» вышла из строя система охлаждения, что повлекло за собой расплавление активной зоны реакторов. Три из шести реакторов АЭС были повреждены. Это привело к радиоактивному загрязнению окружающих территорий. Десятки тысяч человек были эвакуированы из зоны заражения.

СИТУАЦИЯ

Из-за агрессивной политики России раскошеливаются американцы

Подготовленный комитетом Сената по вооруженным силам США вариант закона предусматривает выделение в 2018 году Украине помощи в сфере безопасности в размере 500 миллионов долларов для борьбы с пророссийскими сепаратистами, включая поставки летального оружия.

Он также продлевает действующий запрет на прямое сотрудничество Пентагона с российскими военными, введенный после аннексии украинского Крыма в 2014 году.

Кроме того, комитет одобрил выделение 4,6 миллиарда долларов на Европейскую инициативу сдерживания – проект Пентагона, нацеленный на укрепление безопасности на восточном фланге Европы.

Около 100 миллионов долларов из этой суммы пойдут на поддержку совместной программы, в рамках которой Пентагон помогает странам Балтии «повысить свою сопротивляемость и нарастить потенциал для сдерживания российской агрессии», говорится в кратком описании законопроекта, опубликованном комитетом.

«Комитет считает, что Соединенные Штаты должны принять дополнительные меры для сдерживания российской агрессии, будь то за ее границами или в киберпространстве, – говорится в описании законопроекта. – Россия продолжает оккупировать Крым, дестабилизировать обстановку в Украине, угрожает нашим союзникам (по НАТО), нарушает Договор о ликвидации ракет средней и малой дальности (РСМД) и поддерживает режим Асада в Сирии».

ПОЗИЦИЯ

«Золотая эра» американской энергетики

В конце минувшей недели президент США Трамп выступил в Вашингтоне с программной речью, посвященной энергетической политике своей администрации. Его приоритеты: ослабить государственное регулирование бизнеса и обеспечить Америке независимость и максимальную свободу действия на международной арене.

Речь Трампа венчала так называемую «Неделю энергетики». Критики президента из экологического лагеря называют ее «Неделей грязной энергетики» и просят Конгресс заблокировать инициативы по расширению производства угля, природного газа и мирного атома.

– Главный тезис речи Трампа – необходимость уменьшить зависимость Америки от импорта нефти, преимущественно с Ближнего Востока, и сделать ее нетто – экспортером энергоресурсов, прежде всего путем ослабления бремени государственного регулирования энергоиндустрии. В идеале, как это видится Трампу, Америка должна обрести полную энергетическую независимость, – говорит профессор экономики военного колледжа «Цитадель» в Южной Каролине Ричард Эбелинг.

– Как бы примитивно ни выглядели взгляды Трампа с позиции экономической теории, на практике они могут иметь благие последствия, полагает профессор Эбелинг.

У НИХ

Шестичасовой рабочий день станет нормой?

Рабочий день давно закончен, но сотрудники одной крупной компании в Копенгагене продолжают сидеть за рабочими столами. Сверхурочные часы для них норма. Так работать молодому специалисту Мадсу Блюхеру не хотелось.

Теперь он руководит небольшой, но собственной фирмой Translated By Us. И работают здесь действительно по-другому: после шестичасового дня каждый из сотрудников может идти домой – зарплату ему начисляют как за все восемь часов.

«Если работать дольше, это вовсе не значит лучше», – рассуждает Мадс Блюхер в интервью «Немецкой волне». Эти два часа вовсе не урон, подчеркивает он. Скорее наоборот: сжатый рабочий день заставляет концентрироваться на самом важном и работать более эффективно.

Каждое утро вся команда дружно обсуждает основные задачи дня. «Это создает позитивную атмосферу, ведь каждый точно знает, что от него ожидается», – поясняет 34-летний предприниматель. Сделал дело – и можно со спокойной душой идти домой, заниматься всем, что пожелаешь.

Конец рабочего дня вскоре после обеда – многим кажется утопией. Результаты последних исследований показывают, что почти половина трудящихся в Германии страдает от постоянного перенапряжения на работе. Головные боли, бессонница и эмоциональное истощение вплоть до депрессии – такие симптомы настораживают. Но готовы ли работодатели что-то изменить?

Фирма Translated By Us отнюдь не первая ласточка, что касается укороченного трудового дня. Многие предприятия в странах Европы и Скандинавии решили опробовать столь заманчивую модель. Автозавод Toyota в Гётеборге сократил рабочие смены 15 лет назад – рабочие довольны, а завод получает ощутимую прибыль.

Так что же важнее – здоровье, довольные своим трудом сотрудники или сокращение затрат? Разумно ли перевести всех без исключения на шестичасовой рабочий день?

Ветер перемен

Нет. Ответ сотрудника Института исследования перспектив рынка труда (IZA) Вернера Айххорста звучит более чем отрезвляюще. «Это не панацея и не какой-то генеральный принцип, который можно внедрить на практике повсеместно и в кратчайшие сроки», – заявляет эксперт. Нет никакой гарантии, что объем работы, рассчитанный на восемь часов, будет выполнен за шесть. Если вся страна перейдет на сокращенный рабочий день, считает он, в первую очередь пострадает экономика. Понадобится больше рабочих, а значит, средств для зарплаты. «Скорее всего появится и острая нехватка специалистов», – предупреждает эксперт.

Впрочем, для некоторых предприятий такой рабочий день вполне приемлем, соглашается он. «В данное время идут жаркие дискуссии о том, что такое работа, какое время должно быть отведено для отдыха, где границы нагрузки», – говорит Вернер Айххорст. По его словам, в Германии понятие классического восьмичасового рабочего дня постепенно уходит, многие фирмы вводят скользящий график, разрешают сотрудникам работать дома. А некоторые работодатели и вовсе упраздняют обязательные часы работы, предоставляя сотрудникам самим решать, когда им удобнее справляться с поставленной задачей.

Все зависит от профиля предприятия, считает Деклан Кашин из веб-агентства Potato. Сотрудники агентства работают в Лондоне, Бристоле, Сан-Франциско и других городах мира. Строго регламентированных часов работы у них нет, ведь главное – результат. В этой фирме Деклан Кашин всего четыре месяца, но свои выводы он уже сделал.

«Пик работоспособности у разных людей в разное время», – рассуждает он. И это в интересах фирмы – как можно эффективнее использовать трудовые ресурсы, добавляет он. Раньше Деклан Кашин работал журналистом, ненормированный рабочий день ему очень хорошо знаком. Теперь ему гораздо легче планировать свое время, чередуя работу с отдыхом.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

Зямля Фердынанда

(Працяг. Пачатак на 5-й стар.)

Імжыў ціхі дождж, і яно, узаранае, ляжала аж чорнае, але блішчэла, як ад святла пад месяцам. На краі поля, каля мяжы, пад парасонам стаяла маці, на тым нібыта месцы за дробным бярэзнікам, дзе ўдваіх надоечы стаялі. Чуваць быў злосны мужыцкі голас і ціхі, спачувальны, мамін: “Навошта ён гэтак на бедную жывёлу?” Фердынанд глядзеў у той бок, куды глядзела маці, адкуль голас чуўся, нікога там не бачыў. І раптам над рысаю, за якой поле знікала і пачыналася неба, заўважыў нейкі рух, штосьці жывое. Дзве галавы рагатыя, адна з адной як звязаныя, з зямлі ўзнімаліся, буйнелі. Пад імі, ужо буйнымі, заўважыў ногі жывёлы ў калматай рудой поўсці, пераступалі, як на адным месцы мясілі гліну, і крыху вышэй, за імі, два тулавы, спіны гарбатыя. Быкі? Марудна набліжаліся яны, і набліжаўся тым самым малым крокам да іх нібы прывязаны, за імі следам, мужык у доўгай кашулі, махаў над галавой і над быкамі бізуном.

Прачнуўшыся, Фердынанд ляжаў у ложку і думаў, з чаго сон узяўся. Успомніў, як маці казала пра валоў, якімі ў Багданаве аралі поле, калі яна за бацьку выйшла, сюды прыехала. Адтуль і сон з валамі, з мужыком, аратым на гарбатым полі? Яны ад веку разам, паміж сабой як звязаныя адною доляй. Дык што гэта? Ці не карціна новая? Пачатая ў сне?

Увесь дзень прастаяў ля мальберта. А што зрабіў? Ад раніцы шмат у вачах і думках здавалася цікавым, новым. Малюнак карціны, быў упэўнены, адчуў, быццам намаляваў у сне нават у дэталях, усё было, каб выбудаваць вобразы: поле, валы, араты – ніякай лішніцы. Сцёр учарашні на палатне вугаль, паклаў усе гарызанталі, вертыкалі, знайшоў адразу дынамічны контур: не выдумляў, з натуры перанёс, каб поле, аснова будучай карціны, было сваім, у душы будзіла радасць. Ад палатна адышоў, даў волю сумненням і нішто не зганіў. Паспрабаваў намаляваць валоў, але адчуў, што месца, ракурс іх у агульнай кампазіцыі павінна вызначыць святло – пачаў шукаць тон і фактуру зямлі і неба. Ды тут ужо тое, што здавалася ледзьве не вырашаным, аказалася далёка не простым. Як быццам знайшоў прапорцыі зямлі і неба, зямлі, хоць і было тут поле роднае, не даў прасторы, даў ўладу, глыбіню небу, якое і раней не крыўдзіў у сваіх работах, усё зямное ім вымяраючы і вызначаючы, ужо клаў колер плямамі, між іх шукаў танальныя адносіны, і раптам пра валоў, пра мужыка падумаў – спахапіўся: карціна – не чысты пейзаж, не краявід, на якіх рука набітая? Тут – што галоўнае? Хіба не мужык, не яго доля? А як глядзецца будзе ён, калі валоў паставіць буйным планам, калі валы на гледача карціны пойдуць? Мужык – за імі, за сахой ці плугам – у дальняй перспектыве? Адтуль што зможа ён сказаць людзям, якія будуць разглядаць карціну? Дык дзе валоў паставіць, каб мужыка не заганялі ў кут? Каб і яны глядзеліся, і ён не згубіўся?

Шукаў ім сваё месца і не знаходзіў. Даймаць пачалі сумненні: а ці патрэбны тут мужык і ці патрэбныя валы? А як без іх? Тады навошта поле?

Успомніў, што напісаць багданаўскае поле марыў і летась, і пазалетась, але не гэтае. То жыта наліўное захапляла, то лапушыстыя бульбяныя шнуры, то грэчка ў час квітнення, палі ў аздобе васількоў па межах, у іх прасторы дубы ды ліпы векавыя глядзеліся з не меншай веліччу, як хвоі ў Шышкіна па жыце, і лён з цыкорыем – таксама казка. Але ўсё тое ў колеры, як краявіды. Там – лірыка, тут – эпас. Звычайна бачыў красу ў прыродзе, а тут усё пад гарбом мазольным: валы, мужык і нават зямля, поле. Здзіўляўся сам, як гэтак атрымалася, што ён, заўсёды ўражаны красой прыроды, у каларыце знаходзячы натхненне для работы, не пазбягаючы і казачных матываў, адчуў і ўбачыў натуру як бы не сваю, не ў сваіх настроях, праўду сярмяжную, нават тыповую ў сваёй сярмязе не толькі для вала ці мужыка, але і для роднага краю. Уразіў матчын успамін? Але ж ён быў лакальны, як выпадковы штрых, малюнак, а тут, у межах палатна, – гісторыя, праўда эпічная. З якіх крыніц у ім, у лірыка, рамантыка, з’явілася ахвота гэта пісаць?

Не ўсё, што ўжо было на палатне, мог вытлумачыць, не ўсё яшчэ, працуючы над тэмай і тры дні, і чатыры, адчуваў, што ўжо ёсць і чаго яшчэ няма, бо і сябе, сваю душу, не разумеў да канца. Але валы знайшлі ў карціне сваё месца, глядзеліся не толькі як ахвярнае цягло, але і як прырода, магутная ды непакорная, глядзеўся і мужык за імі і над імі. Адчуўшы гэта, сеў Фердынанд за сшытак і ў ім пакінуў запіс:

“Нарэшце размясціў валоў. Усё мяняў, перарабляў. І не шкадую. Гэта добра. – Адсунуў сшытак ад сябе, каб устаць з-за стала, але задумаўся, нібы над тым, ці ўсю праўду сказаў. Зноў сшытак да сябе падсунуў, дадаў радок: – Валы, здаецца, атрымаліся. А ці тое, што трэба, неба?”

Адны сумненні супакойваў – з’яўляліся другія. Але яны, калі ўжо карціну бачыў перад сабою не ў кавалках – цалкам, не хвалявалі. Нават тады, як у майстэрню заглядала маці, яго тут, у Багданаве, эксперт мастацкі, больш строгі часта, як сам ён. Садзілася перад карцінай у крэсла, з кішэні даставала акуляры, даўжэй, як звычайна, у сваім пакоі ці на кухні, працірала ражком хусцінкі шкельцы, а ён стаяў паміж новай карцінаю і ёю, як некалі перад Куінджы, чакаў, што скажа.

Цяпер яна прыйшла, калі ўбачыла, што не хвалююць яго ўжо валы, што непакоіць іншае. Зноў села ў крэсла, працёрла і надзела акуляры, углядалася ў карціну доўга. Спытала:

– Адсюль куды ты павязеш работу?

Пытання гэтакага не чакаў:

– Ну як куды?

– Каму яе пакажаш?

– Павязу ў царскую сталіцу, там будзе вясновая акадэмічная выстава. Амаль адначасова з ёю адкрыюцца выставы Дзягілева, перасоўная. На перасоўную я не замахваюся, але акадэмічная – мая, і запрашае Дзягілеў.

– Але мне, сын, здаецца, што ты з гэтай карцінаю або спазніўся, або паспяшаўся. Перасоўнікі гэтак раней пісалі, калі былі сапраўднымі народнікамі, ішлі ў народ, народу спачувалі. Цяпер яны тваіх валоў і мужыка не зразумеюць. А Дзягілеў? Яго хвалюе “Свет мастацтва”, мастацтва там – салон, валоў ён у свой салон не пусціць.

Яшчэ ніколі не спяшаўся аспрэчваць думак маці, бо верыў у яе мудрасць і мастацкі густ. Але цяпер зрэагаваў не як заўсёды:

– Мастак, працуючы, не можа ўлічваць чыесьці густы. Ні перасоўнікі, ні Дзягілеў мне падказаць нішто не могуць. У мяне свой густ і свае нормы. Я іду ад сваіх каранёў, якіх ніхто ў мастацтве, акрамя мяне, не ведае. Я не для іх пішу і нават не для выстаў, а для сябе. Мне цікавей і даражэй, што скажаш пра карціну ты, бо ты – мая аснова, у табе маё карэнне, мая душа.

– Мне, Фердынанд, твая карціна падабаецца. Нават і больш за тое. Дзіўлюся, як ты мяне тут зразумеў.

– Цябе?

– Так. Я ўспомніла, табе сказала, як мы ішлі на бульбу, пра валоў, нічога большага тады я не казала, хоць думалася шмат пра што. Я ж, калі поле на валах аралі, была такая маладая, тымі вачыма глядзела на ўсё, на мужыкоў, аратых, на валоў, на гэтую зямлю. Былі і радасць, і слёзы. Усіх маладое сэрца любіць хацела, усім спачувала. І мужыкам, і валам. І ты цяпер нібы тым маім сэрцам напісаў. Як змог ты гэтак?..

– Змог, мама. Бо гэта маё таксама поле. І мае валы.

Не да канца сказаў тое, што падумаў, што ў гэтую хвіліну яшчэ хацеў сказаць, замоўк, убачыўшы, як маці нервовую рукою сціснула ў кулаку ражок хусцінкі, што на плячах ляжала, прыкрыла вочы.

Абое памаўчалі. Яна паднялася з крэсла.

– Ну... ты мне прабач.

Ён падышоў, абняў яе.

– І ты прабач мне, мама. Дзякуй за валоў.

(Працяг ў наступных нумарах).

НЕ ПРОПУСТИТЕ!

Классика у Ратуши

Третий год подряд фестиваль «Классика у Ратуши с velcom» соберет любителей музыки в белорусской столице.

На протяжении восьми летних субботних вечеров вниманию слушателей и зрителей фестиваля будут представлены восемь программ, содержание которых непосредственным образом связано с мировыми шедеврами классической музыки и композиторами, чьи имена знакомы даже далеким от классической музыки людям. Их представят минской публике коллективы и артисты, хорошо известные как в Беларуси, так и далеко за ее пределами: Государственный академический симфонический оркестр Республики Беларусь, Государственный камерный хор Республики Беларусь, концертный оркестр «Немига», заслуженный коллектив Республики Беларусь «Гродненская капелла», музыкальная капелла «Сонорус».

8 ИЮЛЯ НА ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ ОРКЕСТРА

В этот вечер на сцене выступит главный оркестр страны, уникальный коллектив, один из старейших оркестров бывшего Советского Союза, основанный в апреле 1927 года. В этом году **Государственный академический симфонический оркестр Республики Беларусь** отмечает свое 90-летие, и мы все приглашены на день рождения оркестра. Нас ждет праздничный концерт, в котором прозвучат жемчужины симфонической и оперной музыки в исполнении именинника и приглашенных солистов:

Оксаны Волковой (меццо-сопрано, Беларусь), Кристиана Бенедикта (тенор, Литва), Ирины Крикуновой (сопрано, Россия). Главный дирижер – заслуженный деятель искусств России, лауреат Государственной премии Беларуси, кавалер ордена Франциска Скорины, народный артист Беларуси Александр Анисимов.

15 ИЮЛЯ ДИРИЖЕРЫ НАСТРОЕНИЯ

Ощутите атмосферу праздника, ведь прозвучат фрагменты из оперетт несравненных композиторов Иоганна Штрауса, Имре Кальмана и их оркестровая музыка – польки, галопы, вальсы. Незабываемое звучание голосов, которое в заключении вечера подарит слушателям Государственный камерный хор Республики Беларусь, поможет в полной мере ощутить величие бессмертной классики.

22 ИЮЛЯ TOUR DE CLASSIC

Tour de classic – это лучший подарок тем, кто готов открыть свое сердце музыке. Прозвучит история музыкальной Франции – сольные, ансамблевые и оркестровые произведения композиторов, являющихся гордостью нации, в исполнении лучших мастеров искусств Беларуси и приглашенного гостя из Франции – баритона Оливье Этта.

29 июля МУЗЫКАЛЬНЫЙ АНСАМБЛЬ

Этот неординарный музыкальный вечер посвящен творческому альянсу классической музыки с джазом Ансамбль ударных инструментов Grig Percussion Group. Концертный оркестр «Немига». Дирижер – Александр Сосновский. Квинтет Jazzology.

5 августа ВРЕМЕНА ГОДА

Тема времен года занимает композиторов уже многс веков подряд. Свое представление на этот счет есть и у известных всем композиторов, чьи произведения услышат зрители в этот вечер: Астора Пьяццоллы, Петра Ильича Чайковского, Антонио Вивальди. NOUVELLE PHILHARMONIETRIO (Беларусь-Франция-Нидерланды-Германия). Артем Шишков – скрипка. Сергей Смирнов – фортепиано. Дмитрий Цыпкин – виолончель. Струнный оркестр Консерватории музыки им. Джузеппе Тартини (г. Триест).

12 АВГУСТА БЕЛОРУССКАЯ РАПСОДИЯ

В основу вечера ансамбля «Минск-Классик» вошла музыка из кинофильмов 60-70-х годов, написанная выдающимся белорусским композитором Евгением Глебовым: «После ярмарки» (по мотивам «Павлинки»), «Весенняя сказка», «Последнее лето детства», «Саша-Сашенька», «Троянский конь», снятых на студии «Беларусьфильм». Продолжат программу произведения, написанные белорусскими композиторами для музыкального театра, в исполнении солистов и музыкальной капеллы «Сонорус».

19 АВГУСТА КЛАССИКА БЕЗ ГРАНИЦ

I, CULTURE Orchestra (ICO) – это ансамбль необыкновенно одаренных молодых музыкантов из Польши и стран «Восточного партнерства» – Армении, Азербайджана, Беларуси, Грузии, Молдовы и Украины, созданный в 2011 году Институтом Адама Мицкевича. Музыканты, участвующие в текущей версии проекта, были отобраны из нескольких тысяч кандидатов. Международный I, CULTURE Orchestra. Дирижер – Андрей Борейко.

26 АВГУСТА ЕЕ ВЕЛИЧЕСТВО КЛАССИКА

Главный симфонический оркестр страны под управлением маэстро Александра Анисимова приглашает слушателей на заключительный концерт «классических суббот». В исполнении оркестра и солистов прозвучат жемчужины мировой классической музыки, доступные благодаря своей популярности и демократичности зрителям с еще малым филармоническим стажем и способные подарить минуты духовного удовольствия истинным ценителям высокого искусства.

Государственный академический симфонический оркестр Республики Беларусь. Дирижер – народный артист Беларуси Александр Анисимов. Ирина Крикунова (сопрано, Россия). Тимур Сергееня (фортепиано, Беларусь – Бельгия).

ПАШАНЦАВАЛА!

Беларус выйграў у покер 676 тысяч долараў

Мінчанін Ігар Сойка заняў другое месца ў покерным турніры, які прайшоў у Лас-Вегасе, і атрымаў 675.995 долараў прызавых.

Каб апынуцца за сталом, кожны ўдзельнік павінен быў выкласці ўступны ўзнос у 1500 долараў. У выніку гэта зрабілі 6716 чалавек. Такім чынам, прызавы фонд склаў больш за 9 мільёнаў долараў.

У фінальнай раздачы Ігар Сойка змагаўся з амерыканцам Браянам Юнам. У яго на руках былі туз і васьмёрка пік, у апанента – кароль і дзясятка чарвей. На жаль, прыйшла дзясятка бубен, і першае месца разам з 1.094.349 долараў дасталася Юну.

Ігару Сойку 30 гадоў. За сваю кар’еру ён выйграў 2.590.020 долараў. У 2014 годзе ён атрымаў на адным з турніраў 989.263 долараў прызавых.

СІТУАЦЫЯ

Колькі павінен дзяржаве Сяргей Скрабец?

Былы дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу працягвае кампенсаваць матэрыяльны ўрон.

Нагадаем, у свой час былы генеральны дырэктар ЗАТ “БелБабаеўскае”, экс-дэпутат Палаты прадстаўнікоў **Сяргей Скрабец** быў адпраўлены за краты за нанесены дзяржаве матэрыяльны ўрон. У Палаце прадстаўнікоў Скрабец узначальваў дэпутацкую групу “Рэспубліка”, якая была ў адкрытай апазіцыі да ўлады.

Выйшаўшы на волю ў 2006 годзе, ён беспаспяхова спрабаваў уладкавацца на працу, хаця нейкія “прасветы” ў гэтым накірунку і былі. На сённяшні дзень былы апальны дэпутат павінен дзяржаве каля 150 тысяч рублёў.

“Я нават дакладна і не ведаю, колькі дакладна грошай на гэты момант павінен дзяржаве, – распавядае экс-дэпутат. – *Сума некалі разоў індэксавалася, зараз быццам бы павінен каля паўмільярда недэнамінаваных рублёў. Хаця асабіста мне нічога не паведамляюць”.*

Па словах Скрабца, ён нідзе не працуе, але даглядае за бацькам, які з’яўляецца інвалідам I групы.

“Атрымліваю 170 рублёў дапамогі па доглядзе, але з іх 60 рублёў штомесяц выплачваю дзяржаве, – дадае ён. – *Улічваючы, што на працу нідзе не бяруць, а дапамогу атрымліваю зусім маленькую, то з такімі тэмпамі пагашаць доўг давядзецца да канца жыцця”.*

Віктар ШПАК.

СОР ИЗ ИЗБЫ

Что же вы делаете, Максимовна?

Давно не был на даче: в отпуске отдыхал на Черном море. И вот я возле дома. Открываю калитку, оставляю сумку у забора и сразу же в огород. Как тут мои огурчики, помидорчики, свекла, цветы? Наверное, их заглушили сорняки…

Так и есть! Но что это? На грядках появились какие-то камни, ломаные прутья, куски проволоки, тряпки. Откуда все это? Справа у меня соседей нет – проходит дорога. Слева – хозяйничает пенсионерка Раиса Максимовна. Заметив меня, уходит в дальний угол участка. Пытаюсь заговорить с ней:

– Как дела, Максимовна? Что у вас выросло? Что радует? Что огорчает?

Почему-то молчит. Потом болтаю о том, о сем. Рассказываю, как отдохнул, как доехал, чем буду заниматься. Что ни говорите, люблю общение.

Максимовна что-то буркнула себе под нос, молчит. Разговор не получается. «Прелюдия» закончилась. И я задаю вопрос напрямую:

– Вы не видели, кто это мог на мой участок столько всякой всячины набросать? Посмотрите, чего здесь только нет…

– А я откуда знаю?

На вопрос ответила вопросом. Замолчала и ушла в дом. Ладно, прутья и тряпки отнесу на кострище, камни сложу в кучу возле дома (всегда пригодятся), пристрою куда-нибудь и проволоку (в хозяйстве не помешает). Не ругаться же с соседкой, надо жить мирно. Да к тому же истина всегда верна: не пойман – не вор. Если эти «чудеса» она вытворяет, то поймать ее за руку никогда не поздно.

Однажды приезжаю на дачу уже под вечер, решил заночевать – завтра у меня выходной. Молча захожу на участок и направляюсь к смородине. Ягоды уже созрели. Нагибаюсь к кусту и собираю их в пригоршню. Слышу, что-то шлепнуло мне на плечи, на голову. Глядь – да это же сорняки. И летят они на меня с участка Раисы Максимовны. Она, повернувшись к забору спиной, пропалывает землянику и бросает их на мой участок.

Обнаглела соседка. Поднимаюсь во весь рост и возмущаюсь:

– Что же вы делаете, Максимовна? Зачем на мой участок бросаете всякий мусор?

– Это ветер к вам его заносит, – оправдывается соседка.

– Какой ветер? – снимаю с головы корни пырея и показываю ей. – Ветра сегодня нет. Смотрите, листья на деревьях даже не колышатся.

– Значит, вчера ветер сорняки вам набросал.

– А свежие сорняки на голове у меня! Как это понимать?

Никакие оправдания не годятся. И она опять уходит в дом. Ушли с огорода и две ее дочери. В знак солидарности с матерью перестали потом со мной здороваться. Кстати, я и раньше замечал, что они тоже в мой огород бросали всякий мусор. Но я молчал: не хотел из-за каких-то мелочей портить отношения с соседями.

Претензий накопилось предостаточно. Хотел было спокойно поговорить с Максимовной, но она меня опередила.

– Почему не скашиваете одуванчики? – пристала ко мне соседка. – Семена созревают и ветром переносятся на мой участок. У меня без ваших сорняков забот хватает. Если не наведете порядок – напишу заявление в сельсовет. Оштрафуют и заставят вас соблюдать порядок.

Объяснять ей, что ветер разносит летающие семена-«парашютики» на большие расстояния, бесполезно. Как же успокоить неугомонную пожилую женщину? Придумываю такой вариант. У нас на работе, говорю, один дачник пожаловался в сельский Совет: дескать, пчелы мешают работать в огороде. Приезжает через неделю этот жалобщик на свой участок и вместо дома видит обгоревший камин. Никаких построек больше нет. Раиса Максимовна внимательно выслушала мой рассказ и исчезла. После этого со мной больше не разговаривает. Ну и пусть! Однако претензий от нее не слышу.

Зато какой замечательный сосед живет через дорогу! Он немного моложе меня, но общаемся с ним как друзья. «У вас, – говорит мне Анатолий Петрович, – посреди участка растет старая береза. Она из земли вытягивает все соки, затеняет ваши гряды. Может быть, ее надо убрать? Хотите, я вам помогу?».

Сосед прав. Толку от березы никакого. Давно хотел ее спилить, да сделать это не так-то просто. Ее сучья при падении могут повредить крышу, поломать ближайшие деревья. Рассказал соседу о своих опасениях, но он (физик по образованию) меня успокоил. «Я сделаю так, что определю угол падения – и все будет в порядке», – заверил меня Анатолий Петрович.

Сосед залез на березу, спилил опасные сучья, привязал веревку, чтобы можно было наклонить дерево в нужном направлении. Потом подпилил ствол. Мы напряглись – и береза рухнула. Ничего не было повреждено. Вы думаете, мне надо было, как водится, «проставлять» соседу за его труд? Ничего подобного: Анатолий Петрович – непьющий человек. От спиртного отказался.

Провозились мы с этой березой часа два. Он помог мне и распилить ее, и поколоть. Короче говоря, все привести в порядок. Вроде бы у самого на участке нет дел. Я хотел ему в чем-то помочь – отказался. «Спасибо, – говорит, – сам управлюсь». А еще хотя бы такой факт добрососедской дружбы: никогда один на электричку не пойдет – только вместе. Идем, болтаем о том, о сем. Смотришь, и время быстрее пролетит.

Когда я рассказываю о соседях, то вот о чем думаю. Зачем люди обзаводятся дачами? Одни – чтобы выращивать там овощи, фрукты, всякую зелень, цветы. Другие – чтобы отдохнуть на свежем воздухе (и никаких там грядок!). Третьи – чтобы вдали от города совмещать и то, и другое. Но ни в коем случае никто из нас – дачников не хочет наживать там врагов, недругов, чтобы устраивать пьянки-гулянки, скандалы, а то и драки. Ведь мы, как правило, берем туда своих детей и внуков (больших и маленьких) и хочешь, не хочешь показываем им, кто мы такие. А они, как губка, впитывают от нас все – и хорошее, и плохое. Хотим мы того или не хотим. Единственный выход из этой ситуации – всегда и во всем быть добрыми соседями, разумно себя вести. И никогда своим поведением не унижать других. Все это прописные истины. Нам они понятны. Но самое главное – не забывать о них и жить с соседями в дружбе и согласии.

Александр ХОРОБРОВЕЦ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
4 ЛІПЕНЯ 2017 г.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Алесь СІВЫ

Аўрал!

Яшчэ тыдзень таму сітуацыю ў хакейным мінскім "Дынама" можна было ахарактаразаваць словамі кінагероя з адной добра вядомай камедыі: "Чуе маё сэрца, што мы жывём напярэдадні грандыёзнага шухера!" Праўда, і кіраўніцтву клуба, і ігракам, і балельшчыкам, думаю, было не да жартаў. Што ж здарылася з "флагманам беларускага хакея"?

У мінулым сезоне "Зубры" не сказаць каб нахапалі зорак з неба, але і пастаўленую задачу выканалі – патрапілі ў плэй-оф першынства Кантынентальнай хакейнай лігі. Пры гэтым хакеісты ў асобных матчах паказвалі волю да перамог, "на характары" выцягвалі некаторыя, здавалася б, безнадзейныя матчы, за што і былі ўзнагароджаны даверам балельшчыкаў – апошнія, нягледзячы на эканамічны крызіс і часовыя цяжкасці, ішлі на "Мінск-Арэну" падтрымаць любімую каманду. Безумоўна, вялікая заслуга ў гэтым была галоўнага трэнера "Дынама" Крэйга Вудкрафта. Канадзец, які падпісаў кантракт супрацоўніцтва на тры гады, дзейнічаў па сваім плане, які быў просты, але тым не менш эфектыўны – маладыя беларускія хакеісты павінны былі вучыцца прафесіяналізму ў вопытных замежных калег. За тры гады Вудкрафт абяцаў падняць "Дынама" і хакеістаў на новы ўзровень і, здавалася, нічога не абяцала навальніцы.

Але "шчасце" для каманды прыйшло зусім з іншага боку. У маі, пасля няўдалага выступлення беларускай зборнай, старшыня Назіральнага савета рады ХК "Дынама-Мінск" Ігар Шуневіч нечакана абвясціў: *"Кіраўніку дзяржавы прапанавана новая канцэпцыя развіцця клуба. Адзін з накірункаў канцэпцыі – поўная адмова ад легіянераў. Думаю, што ідэя будзе рэалізавана ўжо ў гэтым сезоне"*. І калі для балельшчыкаў гэтыя словы былі сенсацыяй, то для трэнера яны сталі самым сапраўдным шокам!

Канадзец, відаць, за год жыцця ў Сінявокай так і не прызвычаіўся да "беларускіх рэформ", якія могуць прылятаць "зверху", як снег у ліпені. Але рэфармаванне на гэтым не скончылася. Два памочнікі Крэйга Вудкрафта таксама аказаліся па-за гульнёй, і вось тут канадскі спецыяліст ужо пачаў чухаць патыліцу. Увесь яго план пайшоў кату пад хвост. Праўда, у канадца быў, як аказалася, запасны варыянт, і ён яго хуценька рэалізаваў – сабраў чамаданы, памахаў рукой "рэфарматарам" і ў адзін момант аказаўся ў Швейцарыі, дзе ўзначаліў мясцовы "Сервет". Нават ад матэрыяльнай кампенсацыі за датэрміновае скасаванне кантракта Крэйг адмовіўся, пра што радасна заявілі кіраўнікі клуба. Маўляў, сэканомілі. Праўда, пра эканомію казаць, відаць, рана, бо, як кажуць, скупы плаціць двойчы. Сезон пакажа, як павядуць сябе балельшчыкі, калі чарговы эксперымент накрыецца медным тазікам.

А за тыдзень да пачатку трэніровачнага лагера ў "Дынама" быў самы сапраўдны аўрал. У клуба не было ні галоўнага трэнера, ні яго памочнікаў, ні сфарміраванага складу каманды. А ў дадатак – яшчэ і пазыкі перад ігракамі. Заставаліся толькі добрыя ўспаміны пра мінулы сезон ды надзея, якая, як вядома, памірае апошняй.

Натуральна, што ў такой сітуацыі чарга з трэнераў да "Зубраў" не стаяла. Тым не менш смелы чалавек знайшоўся – напрыканцы мінулага тыдня клуб заявіў, што "Дынама" ўзначаліць 39-гадовы канадскі спецыяліст Гордзі Дуаер. Раней канадзец кіраваў харвацкім "Медвешчаком", у свой час правёў у Нацыянальнай хакейнай лізе 108 матчаў за "Тампу", "Нью-Ёрк Рэйнджарс" і "Манрэаль". Адным словам, чалавек не з вуліцы.

Праўда, Дуаеру ў сённяшняй сітуацыі можна толькі паспачуваць. Прыйсці на руіны, каб пабудаваць замак, – справа не вельмі ўдзячная. Да таго ж той самы замак будуецца не адзін год, а кіраўнікі ў нас, як вядома, нецярплівыя. Ім перамогі сёння падавай.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

З Пецярбурга ў вёску пад Ушачамі

*Вясковец **Валянцін ЮШЧАНКА** калісьці жыў у Санкт-Пецярбургу. Там у яго была сям'я, кватэра і работа. Але потым жыццё мужчыны крута змянілася: ён трапіў у аўтамабільную аварыю. Аб сваім лёсе і пра жыццё ў вёсцы Валянцін Юшчанка шчыра распавёў «Народнай Волі».*

Ракавое ДТЗ

У тагачасны Ленінград Валянцін з'ехаў вучыцца ў далёкім 1975 годзе з роднай вёскі Вялікія Дольцы Ушацкага раёна. Спецыяльнасць малады чалавек атрымліваў у гарадскім прафесійна-тэхнічным вучылішчы, а жыў у інтэрнаце сярод такіх жа прыезджых.

Там, дарэчы, ён пазнаёміўся з будучай жонкай, якая была з Калінінграда.

– *Гэта быў звычайны інтэрнат для халастых і незамужніх,* – успамінае Валянцін Генадзьевіч. – *На адных паверхах жылі хлопцы, а на іншых дзяўчаты. Мабыць, на гэта і разлік: каб моладзь знаёмілася, жанілася.*

Пасля вучобы беларус атрымаў позву ў армію. Галаўны ўбор, як у марака, падчас нашай гутаркі на вяскоўцы невыпадкова: тры гады Валянцін Юшчанка адслужыў на флоце.

А пасля дэмабілізацыі вярнуўся ў Санкт-Пецярбург.

– *У той час у вялікіх гарадах існаваў ліміт на пражыванне,* – распавядае былы пецярбуржац. – *Каб прапісацца, трэба было адпрацаваць 5 гадоў.*

З часам у Валянціна з'явілася сям'я і ўласная кватэра, якую ён атрымаў, працуючы на Ленінградскім металічным заводзе. Але неўзабаве Юшчанка з слесара перакваліфікаваўся ў кіроўцу, што і змяніла яго далейшае жыццё.

– *Я ўжо працаваў на машыне,* – кажа Валянцін Юшчанка. – *ДТЗ у прыгарадзе адбылося. Мяне таму і даставілі не ў гарадскую, а ў раённую бальніцу. Калі ў сябе прыйшоў, урачы сказалі, што пераломам нагі, маўляў, будзем лячыць... Я і не хваляваўся.*

Аварыя здарылася ў снежні, скончыліся святы, стары Новы год прайшоў, а я ўсё на выцяжцы ляжаў. А потым яшчэ 4 месяцы гіпсу, калі выпісалі.

Пра тое, што ДТЗ і бязладнасць урачоў прывядуць да інваліднасці, Юшчанка, вядома, не ведаў. Як высветліцца пазней, яму акажуць некваліфікаваную медыцынскую дапамогу, але штосьці змяніць ужо будзе позна. Маладому чалавеку афармяць другую групу інваліднасці.

Звароты да іншых урачоў карысці не далі.

– *Калі медыкам паказалі здымкі, аказалася, што ў мяне сур'ёзныя праблемы,* – распавядае жыхар Вялікіх Долец. – *Патлумачылі: калі чалавеку здаровую нагу так загіпсаваць, то праз паўгода ён хадзіць не зможа. Адным словам, дапамагчы мне ўжо ўрачы не маглі, бо прайшоў час. Прыйшлося нават карыстацца апаратам Ілізарава, шрубы ўкручваць у нагу.*

Усвядоміўшы, што стаў інвалідам у 33 гады, Валянцін вырашыў вярнуцца на малую радзіму. Да таго моманту ў яго ўжо было двое дзяцей, якія працягнулі вучобу ў вясковай школе пад Ушачамі.

Мой суразмоўца прызнаецца: гараваць аб тым, што здарылася, не было калі.

– *Спачатку я не ведаў, што ўсё так скончыцца,* – кажа Валянцін. – *Праз месяц пасля пералому збіраўся выходзіць на працу. А калі гаворка зайшла аб інваліднасці – было позна хвалявацца. Што адбылося, тое адбылося. Дапамагаць мне не было каму, разлічваў толькі на сябе.*

Паводле слоў Валянціна Юшчанкі, жонка з'язджаць з Пецярбурга не захацела. Некаторы час яны пражылі асобна, а потым жанчына ўсё-ткі пераехала ў вёску. На атрыманыя ад продажу кватэры грошы сям'я купіла трактар з мэтай працаваць у вёсцы і аўтамабіль.

Цэны на нерухомасць, як тлумачыць Юшчанка, у сярэдзіне 1990-х моцна адрозніваліся ад сённяшніх.

– *Санкт-Пецярбург, вядома, прыгожы горад,* – разважае Валянцін Генадзьевіч. – *І працу, думаю, я з часам сабе знайшоў бы. Мяне потым на трэцюю групу перавялі, а яна рабочая. Але я ўжо вырашыў, што паеду ў вёску, цягнула сюды.*

Адмовіцца ад жонкі не змог

Ужо ў Вялікіх Дольцах Валянцін Юшчанка ўладкаваўся ў мясцовую гаспадарку. Праўда, надоўга яго там не хапіла.

– *Адразу па прыездзе пайшоў у калгас,* – успамінае жыхар Ушацкага раёна.– *За месяц зарабіў на палову балона газу і зразумеў, што з такім заробкам далёка не з'едзеш, таму вырашыў працаваць на сябе. Зямлі каля двух гектараў у мяне было.*

Але з пераездам у сельскую мясцовасць беды ў сям'і Юшчанкаў не скончыліся. Яшчэ ў Пецярбургу ў жонкі здарыўся інсульт, які прывёў да ўскладненняў. За ёй патрэбны быў пастаянны дагляд.

– *Перыяд, вядома, быў няпросты,* – успамінае Валянцін Генадзьевіч. – *Спачатку разводжу дзяцей у садок і школу, потым еду ў бальніцу карміць жонку сняданкам і абедам, бо гэтага там ніхто не рабіў. Пад вечар забіраю дзяцей, укладваю спаць і зноў у бальніцу вячэраць з жонкай.*

У вёсцы некаторыя пыталіся, чаму ён не адмовіцца ад жонкі і не падасць на развод?

– *Я такі чалавек,* – з паўзай адказвае вясковец. – *Калі б кінуў яе, дык душа б была неспакойная. Я ж бачыў, што самастойна жыць яна не ў стане, але адмовіцца не змог. Лічыў, што гэта на маім сумленні застанецца.*

З Маргарытай Валянцін Генадзьевіч пражылі 38 гадоў. У мінулым годзе яна памерла.

Галоўная гаспадарка – пчолы

Сёння пенсія па інваліднасці Валянціна Юшчанкі складае 170 рублёў. Мужчыну 59 гадоў, але на свой узрост ён не выглядае. Жартуе, што кожны дзень есць мёд, які запавольвае старэнне.

З калісьці вялікай гаспадаркі ў Юшчанкі цяпер толькі куры, пчолы і 14 баразён бульбы. Гэтага хапае дзецям і ўнукам, якія жывуць у Наваполацку.

За гады работы ў вёсцы мясцовы жыхар цалкам расчараваўся ў сельскай гаспадарцы. Нават сфармуляваў прынцып, якога прытрымліваецца і цяпер.

– *Садзіць трэба столькі, колькі зможаш з'есці,* – дзеліцца сваім меркаваннем Валянцін. – *Гэта значыць толькі для сябе. Займацца на продаж абсалютна нявыгадна. Я ж працаваў усе гэтыя гады, ведаю: бульбу выгадуеш, а яе падзець няма куды. Дакладней, так, за капейкі яе возьмуць, а кошт дзяржзакупкі вельмі нізкі. Яблыкі таксама нікому не патрэбны, ходзіш, спатыкаешся. А пра падаткі для фермераў наогул няма чаго казаць...*

Вясковец лічыць, што паспяховыя і багатыя прыватнікі на сяле дзяржаве не патрэбны, таму такія законы і ствараюцца. А як следства – працаваць у вёсцы сёння ніхто і не хоча.

– *Адбілі ахвоту працаваць, надавалі па руках,* – эмацыянальна кажа мой суразмоўца. – *На суседніх агародах людзі раней сеялі, стараліся, а што цяпер? Калі я сюды прыехаў, у вяскоўцаў яшчэ была надзея, працавалі, рух пачынаўся і чым усё скончылася?! Народ проста збег з вёскі. Зараз карову ў людзей з цяжкасцю знойдзеш, а раней, які статак быў...*

Сёння галоўны клопат Валянціна Генадзьевіча – гэта 20 сем'яў пчол. Паводле слоў пчаляра, вытворчасць мёду найменш выдатковы занятак. Пра тое, што некалі давялося з'ехаць з паўночнай сталіцы, мужчына не шкадуе.

Жартуе, што менавіта ў вёсцы адбыўся як бізнесмен.

– *На мяне працуюць мільёны,* – са смехам кажа Валянцін Юшчанка і паказвае на вуллі. – *Што не робіцца ў жыцці, то да лепшага. Вядома, пажыць у маладыя гады ў вялікім горадзе – цікава. Але нічога мяняць я б не стаў. Кожную раніцу выходжу з дому, а для мяне салаўі спяваюць. (Смяецца.)*

Раман ВАСЮКОВІЧ.

Фота аўтара.

ДЛЯ ВЯСЁЛАЙ КАМПАНІІ

Ты мне вясною прыснілася

Словы М.Шушкевіча
Музыка Ю.Семянякі

Летняя ночка купальная
Яснай растаяла знічкаю.
Падаюць зоры світальныя
Ў чыстыя воды крынічныя.

Ой, ты, дзяўчыначка мілая,
Як жа ты свет упрыгожыла!
Ластаўка ты лёгкакрылая,
Светлы мой сон растрывожыла. (2 разы)

Ты мне вясною прыснілася
Неразгаданымі чарамі,
Сэрца парыўна забілася
Вольнымі крыламі-марамі.

Пэўна цябе, ненаглядная,
Стрэў я часінаю ўдалаю.
Ты мая доля спагадная,
І не шкадую не мала я! (2 разы)

ЗНАКОВЫЙ ОБЪЕКТ

Реконструкция «Беларусьфильма» завершается...

Реконструкция «Беларусьфильма» длится долгих восемь лет, с 2009 года. Но всему есть предел. В ноябре намечен дэдлайн, последний срок сдачи долгостроя. По словам генерального директора студии **Игоря Поршнева,** сейчас практически каждую неделю на территории киностудии вице-премьером Василием Жарко проводятся серьезные совещания: надо во что бы то ни стало успеть завершить стройку к намеченному сроку. «Деньги вложены немалые. В ноябре 2017-го отпразднуем новый день рождения «Беларусьфильма», – сказал Игорь Валентинович.

По планам до 2020 года обновленная киностудия должна будет выпускать 6 полнометражных художественных лент в год и 9–12 фильмов анимационной продукции. Обязательно продолжит работу студия документального кино «Летопись», слухи об упразднении которой оказались преждевременными. Эта студия, может быть, лучшее подразделение «Беларусьфильма»: ее продукция часто отмечалась на международных фестивалях, «Летопись» за время своего существования принесла наибольшее количество наград «Беларусьфильму».

Елена КИРЕЕВА.

ЗЕМЛЯКІ

«Славутыя «пяцьсот» я зарабіў у Чэхіі»

*«Народная Воля» ўжо распавядала пра **Дзмітрыя Гурчонка** з Наваполацка. Малады чалавек працаваў у мясцовай будаўнічай арганізацыі з невысокім заробкам. Хлопец вырашыў змяніць сваё жыццё і з'ехаў з Беларусі. Мы сустрэліся з Дзімам праз паўтара года пасля ад'езду.*

– У Чэхію я трапіў па студэнцкай візе, – *распавядае Дзмітрый Гурчонак.* – Паступіў у чэшскі ўніверсітэт, але вучыцца не збіраўся. Працяг адукацыі я выбраў як спосаб эмігрыраваць. Ужо з першых дзён знаходжання я заняўся пошукам работы.

– Паспяхова?

– Пазнаёміўся з рускамоўнымі ўладальнікамі аўтасэрвісу: украінцам і казахам, якія ўжо некалькі гадоў працуюць у Брно. На той момант ім патрэбны быў рабочы з веданнем рускай мовы. У Беларусі я скончыў машынабудаўнічы факультэт Полацкага ўніверсітэта. Пасля службы ў войску некаторы час працаваў у мясцовай будаўнічай арганізацыі. Вялікага досведу не было, але ўладальнікі фірмы мяне ўзялі і нават дапамаглі з афіцыйным афармленнем працоўнай візы.

Каб адкрыць візу, працадаўца абавязаны падаць заяўку на чэшскую біржу працы. Вакансія павінна правісець месяц, пакуль на яе не адгукнуцца чэхі і грамадзяне Еўрасаюза. Гэтага не адбылося, таму ўзялі мяне. Чэшскія працадаўцы не вельмі хочуць браць на працу замежнікаў. Дакладней, яны проста пазбягаюць папяровай цяганіны з афармленнем візы.

У аўтасэрвісе я працую і цяпер.

– Паступленне ва ўніверсітэт папулярны спосаб для эміграцыі?

– Так. Многія з Беларусі, Расіі, Украіны з'язджаюць нібыта працягваць адукацыю. Ёсць, вядома, і тыя, хто сапраўды едзе вучыцца пасля школы. Адукацыя бясплатная, таму жадаючых атрымаць дыплом еўрапейскага ўзору дастаткова.

Пасля заканчэння еўрапейскага ўніверсітэта ёсць істотны плюс: у чалавека свабодны доступ на рынак вакансій. Чэхі гатовы браць на працу замежнікаў з мясцовым дыпломам. Трэба разумець, што не так цяжка знайсці работу (месцаў хапае), як няпроста афарміць сваё афіцыйнае знаходжанне.

– Калі ты не студэнт, то месца ў інтэрнаце таксама няма?

– Цяпер я здымаю пакой, але вялікай розніцы ў грошах няма. Койка-месца ў інтэрнаце каштавала 140 еўра, цяпер я плачу за жыллё 150 еўра ў месяц.

– Пэўныя ўражанні за паўтара года, напэўна, склаліся?

– На сённяшні дзень па чэшскіх мерках я зарабляю мала грошай: каля 500 еўра ў месяц. Так што славутыя «пяцьсот» я зарабіў толькі за мяжой. *(Смяецца.)*

Мне хапае на аплату жылля, харчаванне і нават нешта адкласці магу. Напэўна, столькі я мог бы атрымліваць і ў Беларусі, калі б пашанцавала. Але сэнс у іншым: вяртанне дадому стане для мяне прыпынкам у развіцці, а ў Чэхіі я бачу перспектыву. Ёсць канкрэтныя планы на адкрыццё сваёй справы. І самае галоўнае, што мне дазволяць гэтым займацца.

У Чэхіі менш органаў, якія хочуць карміцца за твой кошт. Афармленне дакументаў значна прасцей і гэтак далей. Вось гэтыя і многія іншыя фактары мяне і матывуюць заставацца там.

– Мову ты ўжо вывучыў?

– Дысертацыю на чэшскай я, вядома, не напішу, але размаўляю (разумею) добра. Моладзь, якая імкнецца з'ехаць з Беларусі, не бачыць праблемы ў вывучэнні чэшскай мовы.

Генадзь МІГУЛЬСКІ.

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

На Рэмбрандта – у Віцебск

Экспазіцыя гравюр вядомага галандскага мастака будзе працаваць у дні «Славянскага базару».

На выставе ў Мастацкім музеі горада будзе прадстаўлена 69 твораў.

– *Урачыстае адкрыццё пройдзе 10 ліпеня,* – паведамілі «Народнай Волі» супрацоўнікі музея. – *Але выстава пачне працу на пару дзён раней. Экспазіцыя працягнецца да 23 ліпеня.*

Уваход у музей абыдзецца ў 10 рублёў. Падчас фестывалю ўстанова будзе працаваць да 20.00.

Васіль КОРЗУН.

СВЕТСКАЯ ЖИЗНЬ

Обнаженка в доме Чижа

На Сторожевке в художественной галерее «Предместье» открылась выставка "Венеры соцреализма" – работы в стиле ню белорусских художников XX века. Вопреки стереотипу о пуританизме советского искусства, обнаженная натура всегда интересовала живописцев. Еще в 1920-х годах первые советские вельможи из интеллигентов – Анатолий Луначарский, например, относился к этому вопросу с неким барственно-доброжелательным снисхождением: «Нам нужна здоровая эротика». Ко всему телесному в первые годы после революции отношение было скорее либеральное. Но вот позже, в 1950–1960-е годы, соцреализм – главное направление в советском искусстве – теряет чувственность, гедонизм, сексуальность в изображении женского тела. Эпоха тоталитаризма предлагает свою оптику, свой взгляд на Венеру: тело условно и абсолютно лишено интимности.

Кураторы выставки "Венеры соцреализма" представили много работ известных мастеров старшего поколения – Цвирко, Кищенко, Щемелева, Гомонова, Рогалевича. Но чаще всего это работы их первого, молодого, а то и студенческого периода. Художники учились писать обнаженную натуру, и печать ученичества на многих холстах очевидна. Картины не отличаются высоким мастерством. Тем более в небольшой галерее их буквально, как семечек в арбузе. Они мешают друг другу. Плюс рядом стоит антиквариат. Будто это не выставка, а лавка древностей, а уж заодно и искусств. Собственно, вход в галерею свободный – как и в любой другой магазин.

Виктория ДРОЗД.

На фото: минский коллекционер Александр Радаев с женой на открытии выставки.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Калі б з Ядвігай Любанскай пагаварыў Павел Куніцкі, яна не утапілася б…

Карэспандэнт "Народнай Волі" разам з супрацоўнікамі МНС і Таварыства ратавання на вадзе пабываў у сталічным Лошыцкім парку.

Ужо з вясны народ лезе ў ваду і заканчвае купальны сезон толькі восенню. Але, натуральна, яго пік прыходзіцца на лета. І для ратавальнікаў, відаць, самыя радасныя дні – калі ідуць дажджы. Добры час, каб выкарыстаць яго для прафілактычнай працы…

– У мінулым годзе мы таксама ладзілі такі ж рэйд, – тлумачыць мне старшы інспектар групы прапаганды і ўзаемадзеяння з грамадскасцю Ленінскага райаддзела па надзвычайных сітуацыях **Павел Куніцкі**. – Хадзілі ў месцы, дзе забаронена купацца, тлумачылі людзям, як сябе паводзіць. І, ведаеце, многія з паразуменнем адносіліся да нашай працы. Хаця, натуральна, усялякіх хапае. Якая ў некаторых людзей псіхалогія? Маўляў, тое, што здараецца з іншымі, ніколі не можа здарыцца са мной. Адным словам, пакуль чалавека певень у адно месца не дзяўбе, да яго можа і не дайсці. Шкада толькі, што нярэдка даходзіць позна. Таму я нават не слухаю тых, хто кажа, што мы сваёй прафілактыкай марнаванем часу займаемся. Ведаеце, лепш сто раз паўтарыць правілы паводзін ля вады, і гэта, магчыма, захавае чалавеку жыццё, чым затым выцягваць яго труп. Давайце зададзімся пытаннем: калі ўсе гэтыя правілы ведаюць, то чаму людзі штогод тонуць?

У рэйд у сталічны Лошыцкі парк мы накіроўваемся разам са старшынёй Ленінскай раённай арганізацыі Таварыства ратавання на вадзе **Анастасіяй Філіповіч**, якая, да слова, у мінулым прафесійна займалася плаваннем, юнымі дружыннікамі і памочнікамі з Беларускай маладзёжнай арганізацыі ратавальнікаў і пажарных **Віялетай Козел і Валерыяй Забаўскай**. Дарэчы, гэты парк – адно з самых любімых месцаў адпачынку мінчан. Унікальная прырода, вытанчаная сядзіба, памятнікі архітэктуры, рэчка… Усё гэта цягне народ сюды як магнітам, а многія ў спякотныя дні на свой страх і рызыку вырашаюць ясвяжыцца ў вадзе, хаця паўсюль стаяць таблічкі з надпісам "Не купаца". Праўда, у час нашага рэйду насуперак усім прагнозам сіноптыкаў ішоў дождж, а таму жадаючых "паплюхацца" ў Свіслачы не было. Але хапала тых, хто вырашыў проста правесці час на прыродзе.

Вось, напрыклад, ля рэчкі адпачывае маладая пара з дачкой. Тата гатуе шашлыкі, мама схавалася ад дажджу ў альтанцы, дачушка бегае непадалёк. Павел прадстаўляецца і нагадвае маладым бацькам, што побач вада, а таму трэба ўважліва сачыць за дзецьмі. Ды і самім не варта рызыкаваць.

– Ведаеце, што галоўнае падчас адпачынку ля вады? – пытаецца ў іх супрацоўнік МНС.

– А то ж! – адказвае мужчына, пераварочваючы шашлыкі. – Галоўнае падчас адпачынку – гэта закусваць.

Яшчэ адну альтанку заняла вясёлая кампанія з васьмі хлопцаў і дзяўчат, якія ўжо "накрылі паляну" і "спакойна адпачываюць". Форма супрацоўніка МНС іх спачатку напружвае, але, калі моладзь даведваецца, што з імі проста вырашылі правесці прафілактычную гутарку, задаволена дзякуюць, бяруць інфармацыйныя матэрыялы, але просяць не фатаграфаваць.

– Калі на вуліцы спякота, і многія "накачваюць" сябе півам альбо больш моцнымі напоямі, то "гераізм" лезе з іх аж цераз край, – распавядае мне Павел. – Бачыце вытаптаны бераг ля вады? Гэта не качкі вытапталі, а людзі. Вып'ў чалавек бутэльку – і яму мора па калена. 80 працэнтаў патануўшых з гэтай катэгорыі.

Дарэчы, у свой час на месцы Лошыцкага парка была сядзіба Еўстафія Любанскага, якая лічылася цэнтрам культурнага жыцця Мінска. Але вясёлае жыццё хутка закончылася – яго жонка Ядвіга патанула. Па адной версіі – Еўстафій Іванавіч даведаўся пра здраду жонкі з графам Чапскім, і тая закончыла жыццё самагубствам. Па другой – адбыўся проста няшчасны выпадак. Лодка перавярнулася, а Ядвіга плаваць не ўмела. Так што прафілактыка ёй таксама не пашкодзіла б…

Больш за гадзіну мы праводзім у парку. За гэты час "прафілактычная брыгада" паспела пагутарыць з кампаніяй, якая адзначала 60-годдзе сябра, са студэнтамі і маладымі бацькамі, з пенсіянерамі і нават супрацоўнікамі "Зеленбуду", якія хоць і выконвалі сваю працу, але паставіліся да суразмоўцаў даволі прыязна. І калі гэта дапаможа выратаваць хоць адно жыццё, то, значыць, працавалі не дарэмна. Як кажуць, лепш сем разоў адмераць…

Алесь СІВЫ.

Фота аўтара.

СЛУШНЫЯ ПАРАДЫ

– Калі ўсё ж такі вырашылі купацца ў месцы, дзе забаронена і вас не бачаць выратавальнікі, будзьце вельмі пільныя. Заходзьце ў ваду асцярожна, добра абследуйце дно – крок за крокам, да глыбіні 1,7 м (не больш). Толькі затым купайцеся.

– Плыць трэба не АД берага, а ЎЗДОЎЖ берага. Зайшлі ў ваду да бяспечнай глыбіні – і плывіце, каб у любы момант можна было стаць нагамі на дно.

– Ніякага свавольства на вадзе! Гэта не спаборніцтвы і не трэніроўка, а вадаём – не басейн з празрыстай вадой.

– Калі адпачываеце з маленькімі дзецьмі, неабходна трымаць іх у вадзе за руку і не адпускаць.

– У ваду трэба заходзіць спакойна, каб не было рэзкіх перападаў тэмпературы, і цела адаптавалася. У многіх ёсць сардэчна-сасудзістыя захворванні, таму пры рэзкім заходзе ў халодную ваду можа здарыцца інфаркт, інсульт ці сутарга.

ТОЛЬКІ ЛІЧБЫ

У 2009 годзе ў Беларусі патанула 838 чалавек (з іх 74 – дзеці), у 2010 – 1313 (82), у 2011 – 730 (42), у 2012 – 705 (51), у 2013 – 571 (34), у 2014 – 625 (36), у 2015 – 431 (31), у 2016 годзе – 374 (26).

Па інфармацыі Таварыства ратавання на вадзе, з пачатку гэтага года ў краіне патанулі 110 чалавек (з іх 9 – непаўнагадовыя).

ЧУЛІ?

Даведаліся пра сапернікаў…

У Заграбе адбылася жараб'ёўка фінальнай стадыі мужчынскага чэмпіянату Еўропы-2018 па гандболе, які пройдзе ў Харватыі з 12 па 28 студзеня.

На першым этапе каманда Беларусі згуляе ў групе В разам з камандамі Аўстрыі, Нарвегіі ды Францыі. У наступны этап выйдуць па тры лепшыя каманды з кожнай групы.

Для беларускіх гандбалістаў гэта будзе пяты ўдзел сярод 16 найлепшых каманд Еўропы. На мінулым кантынентальным першынстве ў Польшчы нашы суайчыннікі занялі 10-е месца.

ПЕРСПЕКТЫВЫ

Калі ў Беларусі з'явіцца футбольны тэлеканал?

Рашэнне будзе прымаць беларускі кіраўнік.

Як паведаміў першы намеснік старшыні Беларускай федэрацыі футбола **Сяргей Сафар'ян**, адкрыццё футбольнага тэлеканала ў Беларусі залежыць цяпер толькі ад рашэння **Аляксандра Лукашэнкі**.

Па словах спартыўнага чыноўніка, для кіраўніцтва Беларусі падрыхтавалі дакладную запіску, у якой пытанне разглядаецца з розных пазіцый. У дакуменце ёсць розныя меркаванні, абазначаны плюсы і мінусы такога кроку.

"Думаю, бліжэйшым часам будзе рашэнне прэзідэнта краіны і стане зразумела, куды нам ісці – у тэлевізійную сетку або вяртацца да інтэрнэт-трансляцый", – акрэсліў перспектыву Сафар'ян.

Віктар ШПАК.

АЗБУКА ОГОРОДНИКА

Расти, картофель!

Сколько раз и когда надо окучивать картофель? Чем и когда его подкармливать?

Ростислав МАТВЕЙЧУК.

Миорский район.

Рядки картофеля окучивают как только появятся всходы. При достижении растениями высоты 15 см окучивают их вторично. Следующее, третье окучивание проводят перед смыканием ботвы.

При рыхлении и окучивании важно не повредить корневую систему. Поэтому в начале ухода за посадкой картофеля, где корневая система еще небольшая, рыхление проведите на большую глубину. При гребневой посадке рыхлят в междурядьях и под гребень, не разрушая его, а при гладкой – на глубину 10–12 см вокруг куста. Особенно полезно подокучивание влажной почвы к молодым стеблям растений, так как оно способствует дополнительному образованию столонов, а в последующем клубней.

Одновременно с окучиванием, если не удалось с осени внести органические удобрения, сделайте подкормку, используя

растворы коровяка или птичьего помета, разведенных в воде соответственно в 8–10 раз. На одно растение расходуют 1,5–2 л раствора. При отсутствии указанных удобрений эффективно также внесение золы в бороздки по 0,5 стакана на куст, с последующей заделкой в почву, междурядья необходимо рыхлить. При отсутствии органики можно применить и минеральные удобрения, как основное, так и для подкормки, строго соблюдая те дозировки, которые даны в аннотации на упаковке.

ОГОРЧАЕМСЯ НЕУДАЧЕЙ

Болеет дерево? Лечите

На деревьях в саду появились раны. Почему – не знаю. Что нужно делать, чтобы деревья не пропали?

Ольга ВАЙНИЛОВИЧ.

г.Новополоцк.

Заболевшие деревья надо лечить. Своевременное лечение, несомненно, способствует увеличению продолжительности жизни плодового дерева. На ранах при медленном их заживлении поселяется большое количество грибов и бактерий, которые вызывают гниение древесины и образование дупел, что в значительной степени ослабляет плодовое дерево.

Раны на деревьях появляются от неправильной обрезки, поломки сучьев, солнечных ожогов, повреждений зайцами, мышами, при обработке почвы и так далее. Лечение ран начинают с очистки отмерших частиц до здоровой древесины. Работу производят садовым ножом или стамеской. Зачищенное место дезинфицируют 3-процентным раствором медного купороса (300 г на 10 л воды) и замазывают садовым варом или закрашивают охрой на чистой олифе. На большие раны накладывают физиологическую замазку, приготовленную из одной части глины и одной части свежего коровяка, и обвязывают мешковиной.

Для более быстрого заживления небольших ран на плодовых деревьях, на которых прекратилось активное деление клеток камбия и образования наплыва, в мае проводят бороздование ран, то есть садовым ножом подрезают кору вокруг раны, не повреждая древесины.

В летнее время для лечения ран применяют обыкновенный щавель, который способствует заживлению ран, в том числе и ран с камедотечением на вишне и сливе. Свежесорванные листья щавеля вместе с черенками измельчают и накладывают на расчищенную и продезинфицированную рану слоем 1–1,5 см и обвязывают мешковиной. В течение лета это делают 2–3 раза.

СОВЕТЫ ОБИЖЕННЫМ

Ох уж эти комары, пчелы, осы…

Предлагаем простые средства, унимающие зуд от укуса комаров, пчел и ос.

1.К числу средств, унимающих болезненный зуд и уничтожающих вместе с тем более или менее сильные опухоли, причиняемые ужалением названных насекомых, принадлежит обыкновенная поваренная соль: соль смачивают водой и хорошенько натирают ею ужаленное место. Несколько минут пожжет и пощиплет, а потом – точно и не было укуса.

2.Рекомендуют как одно из наиболее действенных и простейших средств от пчелиного жаления сок чеснока, лука или лукапорея. Если то место, которое ужалила пчела, хорошенько смочить соком одного из упомянутых растений, нестерпимая боль быстро проходит, а вместе с ней совершенно спадает и опухоль. Нет надобности извлекать из ранки жало: его вредоносное действие вполне парализуется указанным средством, пользоваться которым можно безбоязненно, так как оно совсем безвредно.

3.Раствор металлического йода в хлороформе. Для приготовления его берут 2 г йода и 25 г хлороформа. Этот препарат сохраняется очень долго и гораздо действеннее йодной тинктуры. Склянка для хранения раствора должна быть с притертой пробкой, потому что обыкновенная пробка быстро разрушается раствором. Средство это прекращает боль и не допускает образования опухоли. Способ употребления его очень прост: ужаленное место смазывают раствором при помощи стеклянной пробки пузырька.

НАРОДНЫЕ ПРИМЕТЫ

И о погоде…

- Во время ненастной погоды расчирикались воробьи – скоро наступит хорошая погода.
- На листьях клена выступила влага – через 2–3 дня будет дождь.
- Дождевые черви выползли на поверхность – скоро пойдет дождь.
- Солнце затянула белесая пелена, ощущается духота, над горизонтом повисли черные тучи – будет гроза.
- Темные тучи заволокли все небо, но идут высоко и у них четкие контуры – грозы не будет, но возможен сильный ветер.
- С утра дружно стрекочут кузнечики – ожидается погожий денек.
- Вьюнок утром раскрывает цветки – будет хорошая погода, а закрывает – жди плохую погоду.
- Мошкара клубится по вечерам – к хорошей погоде, а ласточки летают низко – к плохой.
- Грачи «играют» – жди хорошей погоды. В ясную погоду галки летают стаями – к дождю. Грачи «пасутся» на траве – скоро будет дождь.

Раздел ведет Федор ВЕРАВОЙША.

СТАЛА ВЯДОМА

«Чыжоўка-Арэна» сустрэне…

Мінск у 2018 годзе будзе прымаць Кубак свету па веласпорце на трэку.

Такое рашэнне прыняў Міжнародны саюз раварыстаў. Турнір пройдзе 19–21 студзеня на сталічным трэку «Чыжоўка-Арэна». Гэта будзе пяты, апошні этап Кубка свету сезона 2017–2018 гадоў.

***

Стала вядома, што і фінал Кубка Федэрацыі паміж тэнісісткамі Беларусі і ЗША адбудзецца таксама на «Чыжоўка-Арэне».

Вырашальныя паядынкі ў барацьбе за ганаровы трафей адбудуцца 11 і 12 лістапада і пройдуць на цвёрдым пакрыцці. На шляху да фіналу беларускія тэнісісткі абыгралі каманды Нідэрландаў і Швейцарыі. Пасля перамогі ў паўфінале над камандай Швейцарыі на чале з Марцінай Хінгіс разглядалася магчымасць правядзення фінальнага матча з амерыканкамі ў «Мінск-Арэне». Аднак выбар быў зроблены на карысць ужо апрабаванага для правядзення тэнісных матчаў спарткомплексу.

SOS!

Дапамажыце Таварыству беларускай мовы

Грамадскае аб'яднанне «Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны» вымушана зноў звярнуцца да сябраў арганізацыі і прыхільнікаў роднай мовы.

ТБМ просіць падтрымаць арганізацыю ахвяраваннямі ў сувязі з павелічэннем з красавіка гэтага года арэнднай платы за мінскі офіс і неабходнасцю фінансавай падтрымкі газеты «Наша слова», частка накладу якой распаўсюджваецца бясплатна.

"Мы ладзім курсы мовы «ПраМова», робім пераклад заканадаўства на беларускую мову, праводзім штогадовую Агульнанацыянальную дыктоўку па-беларуску, выставы і прэзентацыі, курсы па беларускай мове і гісторыі Беларусі для школьнікаў, лекцыі пра гісторыю Беларусі, а таксама курсы замежных моў праз беларускую, – распавялі ў таварыстве. – *ТБМ рэгулярна звяртаецца да ўлад і дамагаецца назваў вуліц у гонар беларускіх дзеячаў, ладзіць кампанію па стварэнні Нацыянальнага ўніверсітэта з беларускай мовай навучання і многае іншае. Таксама рыхтуемся да з'езда, які пройдзе 29 кастрычніка, дзе будзе абрана новае кіраўніцтва і складзены план дзейнасці на наступныя гады. На правядзенне з'езда таксама патрэбны немалыя грошы".*

Пералічыць унёскі і ахвяраванні можна праз сістэму разліку «Расчет» (АРІП) і iPay *(інструкцыя на сайце tbm-mova.by)*.

Таксама грашовыя сродкі можна прынесці ў офіс ТБМ: Мінск, вул.Румянцава, 13 штодня (акрамя суботы і нядзелі) з 15.00 да 19.00, альбо пералічыць на рахунак ТБМ – УНП ГА «Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны» 100129705, р/р **BY84BLBB30150100129705001001** у Аддзяленні №539 па Мінску і Мінскай вобласці ААТ «Белінвестбанк», код банка **BLBBBY2X.**

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.
Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.
nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

9 772071 964000 17052

выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 03.07.2017 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 24 017 экз. Заказ № 2551.